

**HOTUBA YA WAZIRI WA KILIMO, MIFUGO NA MAZINGIRA, YA
MHE. BURHAN SAADAT HAJI (MBM) KUHUSU MAKADIRIO YA MATUMIZI
NA MAPATO YA FEDHA YA WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA MAZINGIRA
KWA MWAKA 2010/2011**

1.0 UTANGULIZI

- 1.1** **Mheshimiwa Spika**, kwa ruhusa yako naomba kutoa hoja kwa Baraza lako Tukufu, likae kama Kamati ili kupokea, kujadili na kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira kwa mwaka wa fedha 2010/2011.
- 1.2** **Mheshimiwa Spika**, naomba kuchukua fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu (SW) kwa kutujaalia uzima wa afya na kwa kuibariki nchi yetu kuwa na amani na utulivu. Hali hii ya amani na utulivu ni matunda ya uongozi makini wenyewe uadilifu mkubwa wa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Dk. Amani Abeid Karume ambao umezingatia zaidi kukuza uchumi, kuweka misingi ya utawala bora na kuimarisha miundo mbinu. Kwa niaba ya wafanyakazi wa Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira napenda kumpongeza Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, kwa hekima na busara zake katika kuiongoza nchi yetu.
- 1.3** **Mheshimiwa Spika**, naomba kumpongeza Waziri Kiongozi, Mheshimiwa Shamsi Vuai Nahodha na Naibu Waziri Kiongozi na Waziri wa Habari, Utamaduni na Michezo Mheshimiwa Ali Juma Shamuhuna kwa michango na maelekezo yao mazuri wanayotupa katika kuimarisha sekta ya kilimo nchini.
- 1.4** **Mheshimiwa Spika**, napenda kukupongeza wewe binafsi kwa juhudi zako unazozichukuwa katika kuliendesha vizuri Baraza lako tukufu ukisaidiana na Mheshimiwa Naibu Spika, Mheshimiwa Mwenyekiti, Katibu wa Baraza na Maofisa mbalimbali wa Baraza la Wawakilishi. Aidha, nawashukuru Wenyeviti na Wajumbe wa Kamati za kudumu za Baraza kwa michango yao, ushauri, maelekezo na mashirikiano yao mazuri na wizara yetu.
- 1.5** **Mheshimiwa Spika**, kwa ruhusa yako naomba kuchukua nafasi hii ya kumpongeza kwa dhati Mhe. Thuwaybah Kisasi kwa kuteuliwa kwake kuwa Mwenyekiti wa Baraza la Wawakilishi. Tunamtakia kila la kheri na mafanikio mema katika utekelezaji wa majukumu mapya ya kazi.
- 1.6** **Mheshimiwa Spika**, Naomba kutoa pungezi zangu za dhati kwa viongozi, wanachama na wapenzi wa CCM wa Jimbo la Kikwajuni kwa umoja na mashirikiano yao mazuri katika kufanikisha vizuri maendeleo ya jimbo.

- 1.7 **Mheshimiwa Spika**, tunatoa mkono wa pole kwa wafiwa wa Marehemu Mzee Rashid Mfaume Kawawa aliyefariki Dunia tarehe 31/12/2009. Mwenyezi Mungu amlaze pahala pema peponi (AMIN).
- 1.8 **Mheshimiwa Spika**, kwa vile nchi yetu inakabiliwa na Uchaguzi Mkuu katika mwaka huu, nachukua fursa hii kumuomba Mwenyezi Mungu atujaalie uchaguzi wa salama na amani ili utulivu uendelee kudumu katika nchi yetu.

1.9 MAFANIKIO YA UTEKELEZAJI WA ILANI YA UCHAGUZI

- 1.9.1 **Mheshimiwa Spika**, napenda kuchukuwa fursa hii kuupongeza uongozi wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kusimamia na kutekeleza kwa umakini Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2005-2010. Aidha, napenda kukipongeza Chama Cha Mapinduzi kwa kuwa na mikakati imara ambayo imeelekezwa moja kwa moja katika kukuza uchumi wa nchi na kuimarisha mshikamano, amani na utulivu.
- 1.9.2 **Mheshimiwa Spika**, utekelezaji makini wa Ilani ya Uchaguzi ya mwaka 2005-2010 umeleta mafanikio makubwa katika sekta ya kilimo, na mionganini mwa mafanikio hayo ni kuongezeka kwa bajeti ya sekta ya kilimo kutoka asilimia 4 ya bajeti ya serikali mwaka 2005 hadi asilimia 7 kwa mwaka 2009. Ongezeko hili linaifanya Zanzibar kuwa ni mionganini mwa nchi zinazotekeleza azimio la SADC la Maputo la Mwaka 2003 ambalo linaagiza sekta ya kilimo kupewa kipaumbele katika harakati za bara la Afrika za kuwa na uhakika wa chakula na kujikomboa kiuchumi.

- 1.9.3 Mheshimiwa Spika**, mafanikio mengine yaliyopatikana ikiwa ni matokeo ya utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya mwaka 2005-2010 ni pamoja na:
- Utayarishaji wa sera, sheria, mikakati na programu mbali mbali ambazo zimelenga katika kuongeza ufanisi katika sekta ya kilimo. Sera zilizo tayarishwa ni Sera ya Ushirika, Sera ya Mazingira, Sera ya Maendeleo ya Mifugo, na Sera ya Uhakika wa Chakula na Lishe
 - Kuongezeka kwa zana za kisasa za kilimo. Hivi sasa Wizara ina jumla ya matrekta 45 ikiwa ni sawa na asilimia 83 ya mahitaji ya zana hizo kwa hapa visiwani;
 - Uvumbuzi wa mbegu bora za kisasa 3 za mpunga na 4 za muhogo ambazo zina sifa ya kuhimili maradhi, ukame na uzalishaji mkubwa;
 - Kuzalisha jumla ya tani 86 za mbegu bora ya mpunga kwa kushirikisha wakulima wenyewe, pamoja na kukarabati maghala ya kuhifadhia mbegu na kutengeneza mtambo wa kutayarisha mbegu uliopo hapo Bambi. Mtambo huo ulikuwa umesimama kufanya kazi kwa zaidi ya miaka 15.
 - Kuimarika kwa miundo mbinu ya kuongeza uzalishaji ikiwa ni pamoja na ujenzi wa maabara ya kisasa ya usarifu wa mazao, ujenzi wa visima 6 vipyta kwa ajili ya kilimo cha umwagiliaji maji na ukarabati mkubwa wa maabara za utafiti wa kilimo na mifugo;
 - Ununuzi wa mtambo wa liquid nitrogen kwa ajili ya kuendeleza uzalishaji wa mbegu bora za ng'ombe wa maziwa; na
 - Kuongezeka kwa matumizi ya zana za kisasa za uvuvi, ambapo jumla ya vifaa vya uvuvi vyenye thamani ya shilingi bilioni 1.8 vimetolewa kwa kamati mbali mbali za uvuvi hapa Zanzibar.

- 1.9.4 Mheshimiwa Spika**, kwa ujumla mafanikio haya yameleta ufumbuzi katika kukabiliana na changamoto zinazokwamisha maendeleo ya sekta ya kilimo hapa Zanzibar.

2.0 HALI YA KILIMO NA UZALISHAJI NCHINI

2.1 Sekta ya Kilimo na Uchumi

- 2.1.1 Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka 2009 sekta ya kilimo imechangia asilimia 31 ya Pato la Taifa. Hali hii inathibitisha umuhimu wa sekta hii kiuchumi na ni dhahiri kwamba inahitaji kuendelea kupewa kipaumbele katika mipango ya maendeleo ya taifa.

2.2 Hali ya Uzalishaji

- 2.2.1 Mheshimiwa Spika**, uzalishaji wa mazao mbali mbali ya chakula kwa mwaka 2009 umeongezeka. Uzalishaji wa zao la mpunga umeongezeka kutoka tani

20,569 mwaka 2008 hadi tani 26,962.50 mwaka 2009. Uzalishaji kwa zao la muhogo pia umeongezeka kutoka tani 149,192.4 mwaka 2008 hadi kufikia 195,546.72 mwaka 2009. Kwa upande Viazi vikuu uzalishaji umeongezeka kutoka tani 3,413.25 mwaka 2008 hadi kufikia tani 11,372.5 mwaka 2009. Viazi vitamu pia vimeongezeka toka tani 50,267.5 mwaka 2008 hadi tani 53,587.5 mwaka 2009. Aidha, uzalishaji wa zao la mahindi nao umeongezeka kutoka tani 1,627.5 mwaka 2008 hadi tani 2,011.75 mwaka 2009 (**Kiambatisho Nam. 1**).

- 2.2.2 Mheshimiwa Spika**, Uzalishaji wa maziwa unatarajiwa kuendelea kuimarika kutokana jitahada zinazochuliwa na wizara yangu za kuwapatia wafugaji mitamba bora ya ngo'mbe na mbuzi wa maziwa, pamoja na kuimarisha huduma za upandishaji ng'ombe kwa sindano. Aidha, jitihada zinazochukuliwa za kuimarisha jumuiya za wafugaji na ushiriki wa sekta binafsi katika kutoa huduma mbalimbali za mifugo na kuwekeza katika miundombinu ya uzalishaji na masoko zitatoa msukumo mkubwa katika maendeleo ya sekta hii.
- 2.2.3 Mheshimiwa Spika**, uvuaji wa samaki kwa mwaka 2009 umeripotiwa kuwa ni tani 25,396 mbazo zina thamani ya Sh. 47,714,069,526 ukilinganisha na mwaka 2008 tani 24,803 ambazo zina thamani ya Sh. 36,895,537. Kwa upande wa mwani, uzalishaji wa mwani kwa mwaka 2009 ulikuwa ni tani 10,248 ambazo zina thamani ya Sh. 1,665,542,469, ukilinganisha na mwaka 2008 tani 10,792 ambao ulikuwa na thamani ya Sh. 1,672,269,610.

2.3 ATHARI ZA UKOSEFU WA UMEME KWA SEKTA YA KILIMO

- 2.3.1 Mheshimiwa Spika**, kukosekana kwa huduma za umeme kuanzia mwezi ya Disemba 2009 hadi Machi 2010 kuliathiri sekta ya kilimo, hasa kilimo cha umwagiliaji maji katika mashamba ya mpunga, pamoja na uhifadhi wa mazao, ikiwemo maziwa, nyama, samaki. Aidha, ukosefu huo wa umeme pia uliathiri utotoaji wa vifaranga vya kuku hapa nchini pamoja na kuharibika kwa kemikali na kutokufanyika kwa tafiti mbalimbali katika maabara zote ziliopo Kituo cha Utafiti Kizimbani.
- 2.3.2 Mheshimiwa Spika**, tathmini iliyofanyika katika mabonde matatu ya kilimo cha mpunga wa umwagiliaji maji ya Kibokwa, Bumbwisudi na Cheju imeonyesha kwamba maharibiko yalifikia asilimia 50 kwa ujumla. Ukosefu wa maji uliosababishwa na ukosefu wa umeme wa kuendeshea pampu katika visima vya maji kulisabisha kukosekana kwa tani 200.4 za mpunga zilizotarajiwa kuvunwa katika maeneo hayo. Aidha, inakisiwa kuwa wakulima 501 katika mabonde hayo walipata hasara ya jumla shilingi 100,000,000. Athari nyengine zilizojitokeza ni pamoja na upungufu wa chakula kwa wakulima hao na kuathiri maisha ya wananchi wapatao 3,006.

2.3.3 Mheshimiwa Spika, Tunaipongeza kwa dhati Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa juhudhi kubwa ilizozichukua katika kurudisha umeme hapa Unguja. Wizara ina washukuru wananchi wote, hasa wakulima na wafugaji kwa ustahamilivu wao wakati wa ukosefu wa huduma hii muhimu ya umeme na kwa kushirikiana na Serikali yao kwa hali na mali wakati wa kipindi hicho kigumu kwetu sote. Aidha, naomba kuchukua fursa hii kuipongeza sana Serikali yetu kwa mafanikio makubwa ya kukipatia kisiwa cha Pemba umeme wa uhakika, ambao utakuwa kichocheo cha kuimarisha maendeleo ya kiuchumi katika nchi yetu.

2.4 MKAKATI WA MAGEUZI YA SEKTA YA KILIMO

2.4.1 Mheshimiwa spika, kufuatia mabadiliko makubwa ya kiuchumi hapa Zanzibar ikiwa ni pamoja na kukua kwa sekta ya utalii na huduma, kukua kwa soko la ndani na kuimarika kwa miundombinu ya barabara imeonekana ipo haja ya kufanya mageuzi ya kilimo. Mageuzi haya yakiwa na madhumuni ya kuifanya sekta hii ikuwe sambamba na matarajio ya ukuwaji wa uchumi na iweze kufaidika na fursa ziliopo katika soko la ndani na kuchangia kikamilifu katika harakati za kupunguza umasikini.

2.4.2 Mheshimiwa spika, Wizara yangu kwa kushirikiana na Baraza la Biashara la Taifa (ZBC) na wadau wengine wa sekta, hivi karibuni ilizindua Mkakati wa Mageuzi ya Kilimo kwa azma ya kufikia maendeleo ya kiuchumi na kufanya kilimo chetu kuwa cha kibiashara na chenye tija na kupunguza utegemezi wa chakula kutoka nje ya nchi.

2.4.3 Mheshimiwa Spika, mkakati huu unalenga katika kuongeza uwekezaji wa serikali na sekta binafsi katika kuendeleza huduma za kilimo na miundombinu ya umwagiliaji, kushajiisha mfumo wa kilimo cha kibiashara, kuongeza usarifu na thamani ya bidhaa za kilimo na kuunganisha wazalishaji na masoko ya ndani na nje ya nchi. Aidha, mkakati huu unatilia mkazo ushiriki wa nguvu kazi ya vijana katika kilimo na utunzaji endelevu wa mazingira.

2.4.4 Mheshimiwa Spika, mkakati huu utatekelezwa sambamba na Mkakati wa Kukuza Uchumi na Kupunguza Umasikini (MKUZA II). Aidha, Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira inaendelea kufanya majadiliano na washirika wa maendeleo kwa lengo la kufanikisha utekelezaji wa mkakati huo.

2.5 TAARIFA YA UTEKELEZAJI MWAKA 2009/2010 NA MALENGO YA MWAKA 2010/2011

2.5.1 Mheshimiwa Spika, utekelezaji katika Sekta ya Kilimo kwa mwaka 2009/2010 ulilenga katika kuongeza uzalishaji wa mazao ya kilimo, mifugo na samaki yenye ubora na tija, kuongeza ufanisi katika uzalishaji na kudhibiti uchafuzi wa

mazingira kama ilivyoelekezwa na sera na mikakati ya kitaifa pamoja na Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2005. Utekelezaji wa kazi za Wizara ya Kilimo kupitia taasisi zake kwa mwaka 2009/2010 pamoja na malengo ya mwaka 2010/2011 ni kama ifuatavyo:-

3.0 IDARA YA SERA NA MIPANGO

3.1 Mheshimiwa Spika, Idara hii ndio kiungo kikuu cha Wizara ikiwa na majukumu ya kusimamia na kuratibu taasisi za ndani na nje ya Wizara, kukuza mashirikiano na taasisi za Serikali ya Muungano, Jumuiya za Kikanda, Sekta Binafsi, jumuiya na asasi zisisizo za kiserikali pamoja na Washirika wa Maendeleo. Idara pia inasimamia ukusanyaji wa mapato na matumizi, utayarishaji na uratibu wa sera, sheria, mikakati na programu za maendeleo, utumishi na mafunzo kwa wafanyakazi.

3.2 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010

3.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 Idara ilikusanya mapato ya jumla ya shilingi 469,578,270 hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010. Kiwango hiki cha mapato ni sawa na asilimia 33 ya lengo lililowekwa. Sambamba na kazi hii, Idara pia ilisimamia utayarishaji wa Mswada wa Sheria ya Uhakika wa Chakula na ilifanya mapitio Sera ya Mazingira na Sera ya Maendeleo ya Ushirika. Rasimu hizi zipo katika hatua za mwisho za kuwasilishwa serikalini.

3.2.2 Mheshimiwa Spika, jumla ya wafanyakazi 230 wa Idara mbalimbali ziliopo chini ya Wizara wamepatiwa mafunzo ya muda mrefu na mfupi ndani na nje ya nchi katika fani mbali mbali (**Kiambatisho 2**). Idadi hii ni ongezeko la asilimia 12 ya idadi ya wafanyakazi waliopatiwa fursa za masomo katika mwaka wa Fedha 2008/2009. Idara pia imeratibu mafunzo juu ya kujikinga na maambukizi ya UKIMWI kwa wafanyakazi na wazalishaji. Aidha, Idara imetoe mafunzo maalumu juu ya udhibiti wa maradhi ya mafua ya ndege kwa wafanyakazi 46.

3.2.3 Mheshimiwa Spika, katika kuendelea kueneza taaluma za kilimo Wizara imeweza kuanzisha jarida la kilimo ambalo linatoa taaluma kwa wakulima na wadau wa sekta ya kilimo. Jumla ya nakala 500 zimetolewa na kusambazwa kwa wadau wa sekta hiyo

3.2.4 Mheshimiwa Spika, Idara inaendela kusimamia utekelezaji wa programu tano za maendeleo, taarifa za utekelezaji kwa mwaka 2009/2010 na malengo ya mwaka 2009/2010 yanaoneshwu katika viambatisho vilivyoainishwa kama ifuatavyo:-

- Programu ya Kuimarisha Huduma za Kilimo-ASSP, (**Kiambatisho 3**)

- Programu ya Kuimarisha Huduma za Mifugo -ASDP-L (**Kiambatisho 4**)
- Programu ya Uhakika wa Chakula na Lische – FSNP (**Kiambatisho 5**)
- Mradi wa Usarifu wa Mazao ya Kilimo- Agro-processing, (**Kiambatisho 6**)
- Programu ndogo ya kuhamasisha na kutoa mafunzo ya UKIMWI

3.3 MALENGO YA MWAKA 2010/11

3.3.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2010/2011 Idara itatekeleza malengo yafuatayo:-

- Kukusanya mapato ya TSh. 1,293,774,000 kutoka vyanzo mbalimbali vya Wizara;
- Kusimamia na kuimarisha ukusanyaji wa takwimu za uzalishaji wa mazao ya chakula, biashara na maliasili;
- Kukamilisha taratibu za uwasilishaji sera na sheria mbalimbali za Wizara na kusimamia utekelezaji wake;
- Kuendeleza kazi za tathmini na ufuutiliaji kwa kuandaa ripoti ya tathmini ya hali ya chakula nchini (Food Balance Sheet);
- Kusimamia utayarishaji wa Mpango Mkuu wa Utafiti na Elimu kwa Wakulima wa Wizara (Research and Extension Master Plan);
- Kuendelea kusimamia programu na miradi ya Wizara;
- Kufanya mapitio ya Mpango Mkakati wa Wizara (Strategic Plan);
- Kuendelea kutoa mafunzo kwa wafanyakazi kwa mujibu wa mahitaji ya taasisi zilizo chini ya Wizara;
- Kuendelea kufanya mapitio ya kazi za wizara (Functional review) kwa lengo la kushauri mundo bora wa kitaasisi wa wizara utakaoleta ufanisi zaidi katika utekelezaji wa majukumu ya wizara; na
- Kuratibu mashirikiano na taasisi mbalimbali za kitaifa na kimataifa na utayarishaji wa miradi.
- Kutayarisha na kutoa jumla ya nakala 2,000 za Jarida la Mkulima na kusambaza kwa wadau wa sekta ya kilimo.
- Kufuutilia upatikanaji wa Hati Miliki kwa Shamba la Makurunge. Hati hiyo ni kwa ajili ya kupatiwa shamba hilo Chuo cha Kilimo cha Kizimbani.

3.3.2 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh 592,464,639 sawa na asilimia 89.21 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 936,965,000 kutoka Serikalini.

4.0 KAMISHENI YA KILIMO, UTAFITI NA ELIMU KWA WAKULIMA

4.1 Mheshimiwa Spika, Kamisheni ina majukumu ya kutoa huduma za elimu kwa wakulima, kuendeleza shughuli za utafiti katika sekta ya kilimo na kuhakikisha

upatikanaji na usambazaji wa pembejeo za kilimo pamoja na udhibiti wa maradhi na wadudu waharibifu wa mazao.

4.2 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010

4.3 HUDUMA ZA PEMBEJEZO NA ZANA ZA KILIMO

4.3.1 Mheshimiwa Spika: katika mwaka wa fedha 2009/2010 mnamo mwezi wa Januari wakulima wetu walikabiliwa na maafa ya kuvamiwa na viwavi jeshi, wizara imeweza kudhibiti uvamizi na uharibifu uliotokea katika mabonde ya mpunga ambao ulisababishwa na viwavi hivyo. Jumla ya ekari 960.25 ziliathiriwa katika mabonde ya Cheju, Kilombero, Uzini, Koani, Mtende, Donge, Kibokwa, Mchangani na Tunduni. Wizara ilichukua juhudi za kuwapatia mbegu wakulima walioathirika pamoja na kuwaburugia ili kuwawezesha kupanda upya. Jumla ya tani 14.5 za mbegu ya mpunga na dawa za kuulia wadudu hao aina ya Actellic lita 30, Roggo lita 90, Calchet supa lita 9.5 na Thionex lita 154 zilisambazwa kwa wakulima katika kipindi hicho.

4.3.2 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 kazi za utoaji wa huduma za pembejeo na zana za kilimo kwa Unguja na Pemba ni kama ifuatavyo:-

- Jumla ya tani 88.62 za mbegu bora ya mpunga (sawa na asilimia 88.6 ya lengo) zilizalishwa na kusambazwa kwa wakulima wa Unguja na Pemba. Kati ya hizo tani 12.6 zilitolewa bure kwa wakulima ambao walipata athari ya viwavi jeshi. Mbegu iliyosalia iliuza kwa bei ya ruzuku ya Sh. 500 kwa kilo moja
- Jumla ya tani 10 za mbegu ya mahindi zilizalishwa na kusambazwa katika vituo vyote vya Unguja na Pemba
- Jumla ya matrekta 10 yamenunuliwa (Unguja 6 na Pemba 4) kupitia mradi wa PADEP na kugaiwa katika shehia zinazotekeleza mradi huu, pia hivi karibuni tunategemea kupokea matrekta 11 mapya ambayo yamenunuliwa na serikali kupitia fedha za msamaha wa madeni. Aidha matrekta madogo (power tiller) 20 nayo yamenunuliwa.
- Jumla ya madereva 52 wamepatiwa mafunzo ya udereva na ufundi kutoka karakana ya Matrekta.
- Jumla ya tani 389.55 za mbolea zimenunuliwa na kusambazwa katika vituo vya kilimo Unguja na Pemba.
- Dawa ya magugu aina ya Satunil lita 20,000 imenunuliwa na kusambazwa katika vituo mbalimbali vya kilimo cha mpunga Unguja na Pemba.
- Jumla ya ekari 27,027 za mpunga wa kutegemea mvua zililimwa Unguja na Pemba. Huu ni utekelezaji wa asilimia 108 ya lengo.

4.3.3 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

4.3.3.1 Mheshimiwa spika, malengo ya kitengo cha mpunga na pembejeo ni kama ifuatavyo:-

- Kusimamia ukulima wa mpunga ekari 30,000.
- Kuzalisha na kusambaza mbegu bora ya mpunga tani 100, na tani 8 za mbegu za mahindi na mtama.
- Kutengeneza matrekta makongwe 12 pamoja na zana zake kwa Unguja na Pemba.
- Kununua na kusambaza mbolea tani 2,600 (1,300 TSP na 1,300 Urea)

4.4 HUDUMA ZA ELIMU KWA WAKULIMA

4.4.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2009/2010 kitengo cha elimu kwa wakulima kilitekeleza yafuatayo :

- Jumla ya vipindi 53 vya redio na TV vilitayarishwa na kurushwa hewani.
- Vipeperushi 1,000 vya kuhamasisha wakulima juu ya uzalishaji bora wa mpunga wa kutegemea mvua, udhibiti wa maradhi na wadudu wa embe pamoja na uzalishaji bora wa mbegu za nafaka vimetayarishwa na kutumika katika mafunzo ya wakulima wa wilaya zote za Unguja na Pemba;
- Wakulima 1,500 wamepatiwa mafunzo juu ya mbinu bora za uzalishaji wa mazao na uhifadhi wa mazingira.
- Jumla ya mabwanashamba na mabibishamba 92 wa Wilaya za Unguja wamepatiwa mafunzo mbali mbali
- Wakulima 25 kutoka Unguja walipatiwa mafunzo juu ya matumizi ya jembe la kukokotwa na ng'ombe.

4.4.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

4.4.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2010/2011, kitengo kinalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kutayarisha na kurusha vipindi 40 vya redio na 30 vya TV.
- Kutayarisha vipeperushi 400 na kutoa makala 30 za Kilimo.
- kutoa mafunzo kwa wakulima 30 juu ya matumizi ya jembe la kukokotwa na ng'ombe
- Kutoa mafunzo kwa mabwana na mabibishamba 150 juu ya mbinu bora za kilimo.
- Kufundisha wakulima 400 juu ya ukulima bora wa mpunga wa umwagiliaji maji.

4.5 UTAFITI WA MAZAO YA KILIMO

4.5.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 kazi zilizotekelawa na Kitengo cha Utafiti wa mazao ya kilimo ni kama ifuatavyo:

- Utafiti wa kilimo cha maweni ulifanyika micheweni (Kijiji cha millenia) kwa lengo la kupata mbegu zinazostawi katika maeneo ya ukanda maweni.
- Jumla ya Miche ya matunda 6,225 na Miche 9,760 ya minazi ya asili imezalishwa na kusambazwa kwa wakulima
- Jumla ya ekari 21 za mbegu mpya za muhogo zimezalishwa na kusambazwa kwa wakulima
- Mbegu mpya ya mahindi ya Masaya kutoka Morogoro, bado ipo katika hatua za uzalishwaji katika mashamba ya kuzalishia mbegu.
- Mafunzo juu ya matumizi bora ya udongo na hifadhi ya mazingira yalitolewa kwa wakulima na wanafunzi wa ngazi mbalimbali.
- Baada ya utafiti wa muda wa miaka 3, uliyoshirikisha mbegu zipatazo 18 za mpunga za ukanda wa juu (NERICA Varieties) mbegu tatu zimethibitshwa kuwa na sifa za uzalishaji zinazokubalika na wakulima hapa Zanzibar. Mbegu hizo zimo katika hatua ya kuzalishwa na kusambazwa kwa wakulima.

4.5.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

4.5.2.1 Mheshimiwa Spika; kwa mwaka 2010/2011 kitengo kinalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kuendelea kuzalisha mbegu ya muhogo na viazi vikuu na kuzisambaza kwa wakulima
- Kuendeleza utunzaji wa mbegu asili na za kigeni za muhogo, viazi vidogo na viazi vikuu (germplasm collection) pamoja na kuendeleza vishamba vya maonyesho ya kilimo bora cha muhogo katika wilaya mbalimbali.
- Kuzalisha Miche 24,290 ya matunda, misitu na viungo na Miche 10,000 ya minazi
- Kuendelea na kutoa mafunzo ya uhifadhi na matumizi bora ya udongo kwa vijana wa maskuli, vyuo na wakulima katika ngazi tofauti.
- Kuzalisha mbegu ya mpunga wa ukanda wa juu (NERICA 1, 10 na 11) kwa kushikiana na wakulima.

4.6 HUDUMA ZA UTIBABU WA MIMEA

4.6.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 kazi zilizotekelawa na Kitengo cha Huduma za Utibabu wa Mimea ni kama ifuatavyo:

- Jumla mitego 16,800 ya nzi wa matunda “fruit flies imewekwa katika maeneo ya Muyuni, Mtende, Mjini Unguja na Makunduchi.
- Utafiti wa wadudu waharibifu wa mazao ya mboga mboga na muhogo (Spiral white flies) kwa kutumia madawa ya asili unaendelea. Baadhi ya wakulima tayari wameanza kupewa mafunzo ya utengenezaji wa dawa hizo

4.6.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

4.6.2.1 Mheshimiwa Spika; kwa mwaka 2010/2011 kitengo kinalenga kutekeleza yafuatayo:-

- Kusambaza mitego ya kunasia nzi dume 30,000 kwa Wilaya ya Wete na Mkoani na Wilaya za Kaskazini Unguja pamoja na kuwapatia mafunzo wakulima na mabwanashamba juu ya udhibiti wa nzi hao. Aidha, kitengo kinategemea kupata msaada kutoka kwa wahisani wa Shirika la Kimataifa la Nguvu za Atomiki (IAEA) ambao utaongeza ufanisi zaidi wa udhibiti wa wadudu hao.
- Kutoa ushauri wa kitaalamu na mafunzo kwa wakulima juu ya udhibiti wa wadudu waharibifu na maradhi ya mimea.
- Kuendeleza utafiti katika mashamba ya mahindi/mtama na kuona ni kwa kiasi gani wadudu wenye manufaa (*Cotesia flavipe*) wameenea tokea kupelekwa katika mashamba ya wakulima.
- Kuendeleza kazi za karantini, ukaguzi wa mazao na mimea
- Kuendeleza utafiti wa wadudu waharibifu “Spiral white flies” kwa kutumia madawa ya mitishamba na mbolea ya vimelea vyenye manufaa.

4.6.2.2 Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka wa fedha 2009/2010, Kamisheni ya Kilimo, Utafiti na Elimu kwa Wakulima ilisimamia utekelezaji wa Mradi wa Maendeleo ya Kilimo na Uwezeshaji (PADEP). Maelezo ya mradi huu yanapatikana katika (Kiambatanisho namba 7)

4.6.2.3 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Kamisheni imepatiwa jumla ya Sh 1,896,715,955 sawa na asilimia 83.8 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Kamisheni inaombewa jumla ya Sh. 2,448,319,000 kutoka Serikalini.

5.0 CHUO CHA KILIMO KIZIMBANI

5.1 Mheshimiwa Spika, Chuo cha kilimo Kizimbani ni taasisi pekee inayotoa mafunzo ya fani ya kilimo hapa Zanzibar. Chuo kinatoa mafunzo kwa vijana waliomaliza elimu ya sekondari na wafanyakazi kutoka idara na taasisi mbalimbali za serikali na binafsi. Hadi hivi sasa chuo kinatoa mafunzo ngazi ya

cheti. Idadi ya wanafunzi waliopo chuoni hadi kufikia Mei, 2010 ni 161 (wanawake 107 na wanaume 54).

5.1.1 MALENGO YA MWAKA 2009/2010

5.1.1.1 Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa malengo ya taasisi kwa mwaka 2009/2010 ni kama ifuatavyo:

- Uzinduzi wa Baraza la Chuo umefanyika baada ya kukamilika uteuzi wa wajumbe wa Baraza hilo.
- Vifaa mbalimbali vya mafunzo ya sayansi na tiba za mifugo vimenunuliwa. Aidha, chuo kimepokea nakala 120 za vitabu vya fani mbalimbali ya masomo ya kilimo kutoka maktaba kuu ya Taifa ya Zanzibar;
- Chuo kwa kushirikiana na Mradi wa PADEP kimenunu wanyama mbalimbali wanaotumika kwa mafuzo hapo chuoni, wakiwemo ng'ombe wa maziwa 22, mbuzi wa maziwa 16 na wanyama wengine wadogo wadogo
- Jumla ya ekari 11 za shamba la chuo zimelimwa (5 muhogo, 4 viazi vikuu, 2 migomba).

5.1.1.2 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Chuo kinatalenga kutekeleza yafuatayo:-

- Kuongeza wigo na ubora wa masomo:
 - Kusajili wanafunzi 35 wa ngazi ya cheti na wanafunzi wa Stashahada 15
 - Kutayarisha mitaala miwili ngazi ya cheti na Diploma na kuiweka katika kiwango cha Baraza la Vyuo vya Taifa vya Taaluma (NACTE) pamoja na Kupokea walimu wapya watano (5) na wataalam wa maabara wawili (2)
 - Kununua vifaa vya kufundishia ili kukidhi matakwa ya viwango vya Baraza la Vyuo vya Taifa vya Taaluma (NACTE).
 - Kwa kushirikiana na Programu za ASSP Chuo kitajenga bweni moja (1) jipya, kukarabati maabara, madarasa na mabweni yaliopo.
- Kuandaa na kutekeleza mpango wa kuongeza mapato kwa kutafuta wahisani na kuongeza miradi ili kukifanya chuo kiweze kujiendesha.
- Kuandaa na kutekeleza mpango maalum wa kuwaendeleza walimu na wafanyakazi.
- Kukitangaza chuo katika ngazi ya kitaifa na kimataifa.
- Kwa kushirikiana na idara ya Umwagiliaji Maji na mradi wa TANRICE kuendelea kutoa mafunzo ya kilimo bora cha mpunga katika mabonde ya umwagiliaji maji.

5.1.1.3 Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Chuo kinatarajia kupatiwa ruzuku ya Sh. 271,560,000 kutoka Serikalini.

6.0 IDARA YA UMWAGILIAJI MAJI

6.1 Mheshimiwa Spika, Idara ina jukumu la kuimarisha kilimo cha umwagiliaji maji kama ilivyoainishwa katika Mpango Mkuu wa Umwagiliaji Maji (Zanzibar Irrigation Masterplan) kwa lengo la kuongeza uzalishaji, tija na kuimarisha uhakika wa chakula.

6.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010

6.1.1.1 Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka 2009/2010 Idara ilitekeleza yafuatayo:-

- Jumla ya ekari 250, zimeingizwa katika uzalishaji baada ya kujengewa miundo mbinu ya Umwagiliaji kama vile mitaro ya saruji, vizingi, visima na kufugwa pampu (Bumbwi sudi ekari 100, Kibokwa ekari 70, Cheju 35 na Saninga Pemba ekari 45). Hivyo, kufanya eneo lote linalolimwa mpunga wa umwagiliaji maji kufikia ekari 1,825 (sawa na hekta 730).
- Kazi ya uungaji wa umeme (High tension) katika mabonde la Bumbwisudi na Cheju inaendelea, kazi ambayo imegharimu jumla ya Shilingi 136,000,000.
- Mashamba ya mfano yenye ukubwa wa ekari 5 kwa kumwagilia kwa matone yameanzishwa kupitia vikundi vya wakulima katika vijiji vya Jendele, Kijini na Bumbwini Misufini.
- Mradi wa Umwagiliaji maji wa Masingini Pemba ambao unafadhiliwa na Japani umeanza kutekelezwa.

6.1.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

6.1.2.1 Mheshimiwa Spika; kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Idara inalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kuendeleza ekari 618 kwa kuziwekea miundombinu ya umwagiliaji maji
- Kutoa taaluma kwa jumuiya za wakulima wa mpunga na mboga mboga wa Umwagiliaji maji juu ya mbinu bora za kutumia maji kwa ufanisi pamoja na matunzo ya mashamba yao.
- Kwa kushirikiana na TASAF (kupitia Programu ya Uhakika wa Chakula) na Mradi wa MACEMP, jumla ya ekari 249 zitajengewa miundombinu ya umwagiliaji maji. Maeneo yatakayohusika ni Shehia za Machangani na Tunduni (ekari 40), Bumbwisudi (ekari 45), Kianga (ekari 35), Jendele (ekari 45) na Shehia ya Cheju (ekari 34) kwa Unguja. Kwa upande wa Pemba maeneo yatakayohusika ni mabonde ya Mlemele (ekari 30) na Machigini Mkoani Pemba (ekari 20).

- Kuendeleza teknolojia ya umwagiliaji wa matone (Drip Irrigation) katika shehia 12 za Unguja na Pemba.
- Kupitia Mradi wa uendelezaji mpunga Tanzania (TANRICE) unaodhaminiwa na Serikali ya Japani, Idara itatoa mafunzo maalum ya uzalishaji mpunga wa umwagiliaji maji Unguja na Pemba
- Kwa kushirikiana na PADEP, Idara inalenga kujenga bwawa na mitaro ya saruji ya kumwagilia huko Kinyakuzi.
- Kwa kushirikiana na KOICA Idara inalenga kufanya utafiti wa maji (Hydrological Survey) kwa Unguja na Pemba.

- 6.1.2.2 Mheshimiwa Spika;** kwa mwaka 2009/2010, Idara imetekeleza miradi miwili ya Umwagiliaji maji ambayo ni mradi wa Mpango Mkuu wa Umwagiliaji maji wenye lengo la kuhakikisha eneo lote lililoibuliwa kuwa linaweza kulimwa kilimo cha Umwagiliaji maji linaendelezwa kwa kilimo hicho. Aidha, idara inasimamia utekelezaji wa mradi wa Mpango wa Kilimo cha kisasa. Mradi huu unalenga kukarabati na kuimarisha miundombinu ya umwagiliaji maji iliopo hivi sasa katika hali inayotakiwa
- 6.1.2.3 Mheshimiwa Spika,** Hadi kufikia April, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh 282,493,905 sawa na asilimia 86.0 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 369,006,000 kutoka Serikalini.

7.0 IDARA YA MAENDELEO YA MIFUGO

- 7.1 Mheshimiwa Spika,** Idara hii ina jukumu la kusimamia maendeleo ya mifugo hapa Zanzibar ikiwa pamoja na kupanga, kuratibu na kutekeleza mikakati na programu za maendeleo ya sekta hii. Pia Idara ina jukumu la kutoa taaluma ya ufugaji bora na teknolojia mpya ya mifugo.

7.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010.

- 7.1.1.1 Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2009/2010 Idara ilitekeleza yafuatayo:-
- Mtambo wa kuzalisha “Liquid Nitrogen” umenunuliwa na jengo la kuhifadhi mtambo huo limekarabatiwa kama ilivyoelekezwa na wataalamu wa kampuni iliyotuuzia mtambo huo. Mtambo huo umegharimu jumla ya Dola za Kimarekani 410,000.
 - Jumla ya mifugo 122,189 (ng'ombe 14,012, mbuzi na kondoo 2,968, wanyama-kazi 3,500, mbwa 14,528 na kuku 87,181) wametibiwa Unguja na Pemba. Aidha, mifugo 452,539 imepatiwa chanjo dhidi ya maradhi mbali mbali.

- Jumla ya wafugaji 5,840 kwa Unguja na 4,229 Pemba wamepatiwa taaluma juu ya ufugaji bora wa kuku wa kisasa na wa kienyeji, ufugaji bora wa ng'ombe na mbuzi wa maziwa.
- Jumla ya wananchi 130 (89 Unguja na 41 Pemba), waliteuliwa kutoka vijijini na kupewa mafunzo ya miezi 2 juu ya utibabu mifugo. Wananchi hawa hivi sasa wanatoa huduma hizi kwa wafugaji katika shehia zao.
- Mashamba-darasa 180 yameanzishwa katika kila wilaya Unguja na Pemba ambapo wadau wamepatiwa mafunzo juu ya uzalishaji bora wa mifugo yao.
- Jumla ya wananchi 2,500 (kati ya hao 1,757 ni wanafunzi) wamepatiwa mafunzo juu ya tahadhari ya kujilinda na maradhi ya kuambukiza ya Mafua makali ya ndege na nguruwe pamoja na kichaa cha mbwa.
- Wataalamu wanne wa Idara walipatiwa mafunzo juu ya namna ya kubaini vimelea vya mafua makali ya ndege katika maabara.

7.1.1.2 Mheshimiwa Spika, kazi nyengine zilizofanywa na Idara hii ni majaribio ya kuzalisha nishati (biogas) kwa kutumia samadi ya mifugo. Zoezi hili limetekelezwa kwa kushirikiana na NGO ya DANTAN ya Denmark na ZALWEDA ya Zanzibar. Hadi sasa wafugaji sita wa vijijini wameshafaidika na mitambo hii na Wizara yangu inaendelea kushajiisha wafugaji wengi zaidi kutumia teknolojia hii ambayo imeonekana kuwa na mafanikio mazuri.

7.1.2 MALENGO KWA MWAKA 2010/2011

7.1.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2010/2011 Idara inalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kushajiisha wafugaji kuzalisha gesi ya kupikia kwa kutumia mbolea ya samadi inayotokana na mifugo yao.
- Kuendelea kutoa huduma za kinga, tiba na ushauri wa kitaalamu kwa wafugaji.
- Kuimarisha upatikanaji wa huduma za upandishaji ng'ombe kwa sindano kwa kutumia mbegu bora kwa uzalishaji ngo'mbe na mbuzi wa maziwa.
- Kuendelea kuimarisha karantini na ukaguzi wa mifugo na mazao yake kwa lengo la kuikinga mifugo na binadamu dhidi ya maradhi yanayoweza kuletwa na mifugo au bidhaa zake kutoka nje ya nchi.
- Kuziimarisha maabara za uchunguzi wa maradhi kwa kuzipatia zana na nyenzo za kufanya uchunguzi wa maradhi hayo.
- Kuimarisha majengo yaliyopo katika Jinjio Kuu la Kisakasaka pamoja na uwekaji wa umeme katika kituo hicho na uwekaji wa uzio katika eneo la Karantini.
- Kuanzisha eneo la karantini ya wanyama huko Pemba.

7.1.2.2 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Idara itaendesha miradi mitatu ambayo ni mradi wa Kudhibiti Kichaa cha Mbwa (**Kiambatisho na. 9**)

Mradi wa Upandishaji wa Ng'ombe kwa Sindano unaotekelezwa na Serikali na Mradi wa Kudhibiti Mafua Makali ya Ndege na Nguruwe (**Kiambatisho na 10**).

7.1.2.3 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh 576,510,962 sawa na asilimia 85.5 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 848,636,000 kutoka Serikalini.

8.0 IDARA YA MAZAO YA BIASHARA, MATUNDA NA MISITU

8.1 Mheshimiwa Spika, Idara hii ina majukumu ya kushirikiana na taasisi nyengine pamoja na wananchi kuendeleza rasilimali za misitu ya nchi kavu na misitu ya mikoko, kusimamia wanyama pori na kuhamasisha kilimo cha mazao ya biashara.

8.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO MWAKA 2009/2010

8.1.1.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 Idara ilitekeleza malengo yake kama ifuatavyo:-

- Mpango wa Usimamizi wa Rasilimali za Misitu za shehia nane zinazozunguka Msitu wa Hakiba wa Hifadhi Kiwengwa - Pongwe umekamilika na rasimu zake zimepelekwa Afisi ya Mwanasheria Mkuu kwa kukamilisha taratibu.
- Rasimu ya Mpango wa Muda Mrefu wa Usimamizi wa Msitu 2009 hadi 2020 imekamilika na imepelekwa Serikalini kwa kukamilisha taratibu zilizosalia.
- Mapitio ya Mpango wa Usimamizi wa Rasilimali za Misitu, kwa shehia 10 za Hifadhi ya Maumbile Ngezi - Vumawimbi na Hifadhi ya Taifa ya Jozani, yameanza kwa kufanya mikutano na shehia zilizozunguka hifadhi hizo.
- Mafunzo ya Sheria ya Usimamizi wa Rasilimali za Misitu namba 10 ya mwaka 1996 imetolewa kwa wanajamii wa Wilaya zote za Unguja na Pemba.
- Jumla ya miche 930,000 ya miti ya aina mbalimbali iliyozalishwa na vitalu vya Serikali na 610,000 ya vitalu binafsi imepandwa.
- Mpango wa Usimamizi wa Mikoko umekamilika.
- Matayarisho ya mapitio ya Sera ya Misitu ya mwaka 1996 yameanza. Kazi hii itafadhiliwa Mradi wa Usimamizi wa Ardhi na Mazingira (SMOLE).
- Elimu ya ufugaji nyuki na usarifu wa asali umetolewa kwa vikundi 33 vya wananchi (Wilaya Kusini 6, Micheweni 20, Wete 3, Chake chake 1, Mkoani 3).
- Kaya 1,103 katika Wilaya ya Mjini, Unguja zimeanza kutumia gesi asilia, baada ya kuhamasishwa kutumia nishati mbadala ili kupunguza matumizi ya kuni na makaa.

8.1.2 MALENGO KWA MWAKA 2010/2011

8.1.2.1 Mheshimiwa Spika, kabla ya kusoma malengo ya mwaka 2010/2011 napenda kutoa tamko rasmi kuhusiana na suala zima la ukataji wa miti ovyo 'Tunawaomba Wakuu wa Mikoa, Wilaya, Masheha, Vikosi vya ulinzi pamoja na wananchi wote kwa ujumla kukemea vitendo hivi vya ukataji wa miti ovyo' na tabia hii isionekane kama ni jukumu la wizara ya Kilimo tu bali ichukuliwe kama ni janga la kitaifa na athari yake ni kwa nchi nzima.

8.1.2.2 Mheshimiwa Spika kwa mwaka 2010/2011 malengo ni kama yafuatayo:

- Kutoa elimu ya kilimo cha kisasa kwa mazao ya biashara, uzalishaji bora wa mazao ya misitu, uhifadhi wa maliasili pamoja na taratibu bora za matumizi yake
- Kuzalisha miche 1,500,000 ya matunda, viungo, mapambo na misitu.
- Kupanda miti ya misitu katika eneo la hekta 60 na kuvuna eneo la mita za ujazo (Cubic meter) 2,500 kwenye mashamba ya serikali.
- Kutekeleza Mpango wa Usimamizi wa Misitu ya Mikoko.
- Kufanya semina na wilaya, vyombo vya sheria na ulinzi kuzungumzia usimamizi na sheria za uhifadhi wa miti na misitu.
- Kufanya mapitio ya Sera ya Taifa ya Misitu ya Zanzibar ya mwaka 1996.
- Kuendelea kushajiisha matumizi ya nishati mbadala (gesi ya asili).
- Kuimarisha ulinzi wa rasilimali ya misitu na madini.
- Kuimarisha huduma za utalii wa kimaumbile katika Msitu wa Hifadhi wa Kiwengwa.
- Kuwajengea uwezo wafugaji nyuki Unguja na Pemba.

8.1.2.3 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2010/2011 Idara itasimamia miradi mikuu mitatu ambayo ni;

- Mradi wa Uimarishaji Mikarafuu (Kiambatisho namba 11),
- Mradi wa Hifadhi Misitu ya Asili (HIMA) na
- Mradi wa Uhifadhi wa Misitu ya Ukanda wa Pwani.

8.1.2.4 Mheshimiwa Spika, Mradi wa Hifadhi Misitu ya Asili (HIMA) ni mradi wa miaka minne (2010 – 2013) wenye lengo la kupunguza hewa mkaa kutokana na ukataji wa miti ovyo na uharibifu wa misitu na kuongeza kipato kwa jamii ambacho kitatokana na kutunza misitu ya asili. Mradi huu utagharimu jumla ya Dola za Kimarekani 5,539,175 ambazo zitatolewa na Serikali ya Norway.

Mradi huu una malengo yafuatayo:

- Kutayarisha muongozo utakaota mwelekeo wa utayarishaji wa mipango ya usimamizi wa rasilimali za misitu.
- Kufanya mapitio ya mikataba 17 ya usimamizi wa rasilimali za misitu Unguja na Pemba.

- Kutayarisha mikataba mipyä (12) ya rasilimali za misitu kwa kuzingatia ushiriki wa wanajamii Unguja na Pemba.
- Kuhamasisha jamii kutumia nishati ya gesi kwa kupikia ili kupunguza matumizi ya kuni na mkaa.
- Kusaidia jamii kuanzisha vitalu na kuendeleza mashamba ya miti

8.1.2.5 Mheshimiwa Spika, Mradi wa Uhifadhi wa Misitu ya Ukanda wa Pwani ni wa miaka minne (2010 – 2013) wenye lengo la kuyalinda na kuyatambua maeneo ya misitu yaliyo chini ya usimamizi wa Serikali na yale yaliyo chini ya usimamizi wa mamlaka ya ngazi za Wilayani (vijijini/Shehia). Mradi pia utayatambua na kuyaimarisha maeneo mapya yatakayoingizwa katika Mpango. Mradi huu una jumla ya Dola za Kimarekani 900,500 kutoka Global Environment Fund - GEF. Mradi huu una malengo yafuatayo:

- Kuwawezesha wanavijiji kupanga mipango shirikishi na endelevu ya matumizi ya misitu inayowazunguka kwa maendeleo endelevu ya misitu husika.
- Usimamizi na uimarishaji wa maeneo ya Misitu ya Hifadhi ya Taifa, Jozani-Ghuba ya Chwaka, Hifadhi ya Masingini-Dole, Hifadhi ya msitu wa Kiwengwa- Pongwe kwa Unguja na Hifadhi ya Msitu wa Ngezi, Ras Kiuyu na Msitu Mkuu kwa Pemba

8.1.2.6 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh 694,808,853 sawa na asilimia 86.1 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 919,177,000 kutoka Serikalini.

9.0 IDARA YA UVUVI NA MAZAO YA BAHARINI

9.1 Mheshimiwa Spika, Idara ya Uvubi na Mazao ya Baharini ina jukumu la kusimamia na kuhudumia wananchi juu ya matumizi bora ya rasilimali ya baharini pamoja na kuendeleza kilimo cha mwani.

9.1.1 UTEKELEZAJI MALENGO YA MWAKA 2009/2010

9.1.1.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka 2009/2010 Idara ilitekeleza malengo iliyojipangia kama ifuatavyo:-

- Kwa kushirikishana na jamii, Idara iliendelea kuimarisha kazi ya ulinzi ya hifadhi ya rasilimali za baharini (MIMCA, MENAI na PECCA). Pia Idara imeendelea na kufanya doria za kawaida na doria maalum kwa kushirikiana na vikosi maalum vyä ulinzi.

- Kamati za doria zitakazoshiriki kukabiliana na uvuvi haramu na shughuli za kitalii zimeundwa
- Juhudi za kuwahamasisha wavuvi wadogo wadogo kujishughulisha na ufugaji wa samaki na mazao mengine ya baharini kwa kuanzisha mabwawa ya ufugaji wa samaki zinaendelea katika maeneo ya Makombeni, Chambani, Kiwani na Mtangani (Pemba) na Muanda na Bumbwini (Unguja).
- Uanzishaji wa Mamlaka ya Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA) umeanza ikiwa pamoja na kuchaguliwa wafanyakazi watakaosimamia utaratibu wa mpito (interim arrangement), wakati ikisubiriwa kuridhiwa kwa sheria ya Mamlaka hiyo na Baraza la Wawakilishi.
- Hatua za kuanzisha Sheria mpya ya Uvuvi ya mwaka 2010 zimekamilika na tayari Sheria hiyo imeshapitishwa na Baraza lako tukufu.
- Tafiti za kilimo cha mwani mnene (cottonii) utakaoweza kutoa tija bora kwa wakulima zimeendelea kufanyika katika maeneo ya Kisiwa cha Fundo katika maji ya kina kirefu.
- Hatua za kuweka maeneo mapya ya hifadhi katika bahari ya Tumbatu na eneo la bahari ya Mji Mkongwe pamoja na kuyatangaza maeneo hayo kisheria zimeendelea.

9.1.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

9.1.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa 2010/2011 malengo ya Idara ya Uvuvi ni kama yafuatayo:-

- Kuendelea kuishirikisha jamii katika uhifadhi wa rasilimali za baharini na Mazingira yake na pia kutoa elimu ya uhifadhi wa mazingira ya bahari kwa jamii ya ukanda wa pwani.
- Kuhamasisha uwekezaji katika fani ya ufugaji wa samaki.
- Kuwashajiisha wavuvi vijana kuacha kuvua katika maeneo ya hifadhi na badala yake kwenda kuvua katika maeneo ya kina kirefu.
- Kudhibiti matumizi ya nyavu zenye macho madogo kwa kushirikisha jamii katika maeneo ya hifadhi na kupiga marufuku matumizi ya nyavu hizo, pamoja na kuendeleza kazi za doria katika maeneo ya hifadhi.

9.1.2.2 Mheshimiwa Spika, Idara ya Uvuvi na Mazao Baharini kwa mwaka 2010/2011 iliendelea kusimamia utekelezaji wa Mradi wa MACEMP unaofadhiliwa na Benki ya Dunia. Maelezo ya utekelezaji wa mradi huu yameelezwa katika (Kiambatisho 8).

9.1.2.3 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh 200,925,127 sawa na asilimia 79.4 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 267,666,000 kutoka Serikalini.

10.0 IDARA YA MAZINGIRA

10.1 Mheshimiwa Spika, Idara ya Mazingira ina jukumu la kusimamia na kuendeleza mpango wa hifadhi ya mazingira katika maeneo ya ardhi, angani na majini, kushajiisha jamii juu ya uhifadhi na kutoa elimu ya mazingira pamoja na kuratibu tathmini za kimazingira.

10.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010

10.1.1.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2009/2010 utekelezaji wa malengo ya Idara ulikuwa kama ifuatavyo:

- Jumla ya vikundi 25 vya mazingira (Unguja 16, Pemba 9) vimepatiwa elimu ya uhifadhi wa mazingira ya ukanda wa pwani
- Idara imeshirikiana na asasi za kiraia katika kuandaa rasimu ya mtaala wa somo la uhifadhi wa mazingira
- Jumla ya miradi 270 ya utalii inayoendelea (Unguja 241, Pemba 29) na miradi 19 mipya (Unguja 17, Pemba 2) ilifanyiwa ukaguzi na kupatiwa maelekezo ya kimazingira
- Tathmini za awali (Scooping) kwa miradi ya uwekezaji (Sea Rock – Kama, Mnara wa Tigo – Uroa, Kizimkazi, Ras Shungi – Makunduchi na Underwater – Pemba) imefanyika
- Rasimu za mwanzo za miongozo ya tathmini ya Mazingira (EIA Guidelines) imekamilishwa
- Rasimu ya mwanzo ya viwango vya kimazingira imekamilika kwa ushirikiano na Baraza la Taifa la Mazingira (NEMC).
- Jumla ya miradi 45 ya maenedeleo (Unguja 30, Pemba 15) imefanyiwa ufuatiliaji.
- Kazi ya utafiti na ufuatiliaji wa kasa imeanza katika Wilaya ya Kusini kwa kuzipitia kamati za uhifadhi wa kasa.
- Zoezi la kusimamia agizo la serikali juu ya upigwaji marufuku mifuko ya plastiki linaendelea Unguja na Pemba. Tathmini iliyofanywa inaonyesha kwamba bado mifuko hiyo inatumika kwa kiwango kidogo isipokuwa kasi inaongezeka.
- Rasimu ya mwanzo ya miongozo ya tathmini za athari za kimazingira imeshakamilika na kuwasilishwa kwa wadau kwa ajili ya kutoa maoni yao
- Kazi ya utayarishaji wa mikakati ya mpango wa uwiyano wa ukanda wa pwani imekamilika.

- Tathmini ya maeneo yanayoingia maji ya bahari imefanyika kwa kisiwa chote cha Pemba na kazi hiyo inaendelea kwa kisiwa cha Unguja. Aidha, maeneo manne (4) ya Nungwi na Jambiani Unguja na Kisiwa Panza na Fundo kwa Pemba yameshaandaliwa maandiko ya mradi tayari kwa kuwasilishwa kwa wafadhili.
- Kazi za kuwaangamiza kunguru kwa kuwanasa katika mitego imeanza na mitego 20 imesambazwa katika Mkoa wa Mjini Magharibi na hadi sasa kunguru 4,500 wameangamizwa katika kipindi cha miezi mitatu. Aidha, kuwepo kwa mitego hiyo kumeonyesha kupungua kwa kunguru na hata kurudi kwa baadhi ya ndege ambao hapo nyuma walianza kutoweka.

10.1.2 MALENGO KWA MWAKA 2010/2011

10.1.2.1 Mheshmiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Idara ya Mazingira inalenga kutekeleza malengo yafuatayo:

- Kuendeleza kazi za utoaji wa elimu ya mazingira kwa jamii na wawekezaji
- Kufanya mapitio ya miradi 180 pamoja na kuratibu tathmini za kimazingira kwa miradi 20 ya maendeleo
- Kukamilisha utengenezaji wa viwango vya kimazingira kwa bidhaa za mitumba
- Kuendeleza kazi za ufuutiliaji wa miradi ya maendeleo na kuifanyia tathmini ya kimazingira.
- Kukamilisha kazi za uhifadhi wa kasa pamoja na kufanya utafiti juu ya mazingira ya maisha ya wanyama hao.
- Kuendelea kusimamia upigaji marufuku uingizwaji na matumizi ya mifuko ya plastiki.
- Kutengeneza mpango mkakati wa utekelezaji wa Sera mpya ya Mazingira.
- Kutekeleza kazi za mpango wenye uwiano wa maeneo ya pwani.
- Kuendeleza kazi za kupunguza idadi ya kunguru kwa kutumia sumu.

10.1.2.2 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2009/2010, Idara ilitekeleza miradi miwili na programu moja.

Mradi wa Matumizi Endelevu ya Ardhi na Mazingira (SMOLE)

10.1.2.3 Mheshimiwa Spika, Mradi wa Matumizi Endelevu ya Ardhi na Mazingira unatekelezwa kwa pamoja na idara nne, ambazo ni Idara ya Mazingira, Idara ya Upimaji na Mipango Miji; Idara ya Ardhi na Usajili na Idara ya Utawala wa Ardhi. Mradi huu unaendeshwa kwa mashirikiano baina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na Serikali ya Finland.

10.1.2.4 Mheshimiwa Spika, Madhumuni ya Mradi huu ni kuandaa mpango wa muda mrefu wa kusimamia matumizi endelevu ya ardhi na mazingira na kujenga uwezo wa Idara hizo katika kusimamia masuala ya ardhi na mazingira ili kuleta maendeleo endelevu ya kiuchumi na kijamii.

Mradi wa Usimamizi wa Mazingira ya Bahari na Ukanda wa Pwani (MACEMP)

10.1.2.5 Mheshimiwa Spika, Idara ya Mazingira inatekeleza baadhi ya vipengele vya Mradi wa MACEMP unaoratibiwa na Idara ya Uvuvi na Mazao ya Baharini. Vipengele hivyo ni pamoja na Tathmini za Athari za Kimazingira (EIA) na Jamii na kuendeleza Mpango wa Uwiano wa Usimamizi wa Rasilimali za Pwani (ICM). Aidha, Idara inakusudia kukamilisha kazi ya kutengeneza mkakati wa ICM pamoja na kutekeleza kazi zilizoainishwa katika mkakati huo.

Programu ya Usimamizi wa Mazingira

10.1.2.6 Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jumla ya miradi midogo midogo mitatu ambayo ni:

- Mradi wa Kudhibiti maji machafu Msingini Chakechake Pemba
- Mradi wa Changamoto za Millenia Tanzania (MCA-T)
- Mradi wa Usimamizi wa Mazingira ya Bahari na Ukanda wa Pwani kwa Nchi za Magharibi ya Bahari ya Hindi (ReCoMap)

Mradi wa Kudhibiti Maji Machafu Msingini Chake Chake Pemba

10.1.2.7 Mheshimiwa Spika, Mradi wa Kudhibiti Maji Machafu Msingini Chake Chake Pemba unatekelezwa na Shehia ya Msingini – Mtoni, Wilaya ya Chake Chake Pemba wenye lengo la kurekebisha mfumo wa maji machafu katika shehia hiyo. Mradi huu upo katika hatua za mwisho za kuunganisha mabomba kutoka katika majumba hadi katika mtaro mkuu.

10.1.2.8 Mheshimiwa Spika, mradi huu ultengewa jumla ya Dola za Kimarekani 150,000 kutoka UNEP, Sh. 60,000,000 kutoka TASAF (shehia za Kichungwani na Msingini) na Sh. 15,000,000 kutoka Serikalini. Hadi kufikia mwezi wa Aprili 2010, jumla ya Dola za Kimarekani 150,000 (100%) kutoka UNEP, Sh. 60,000,000 kutoka TASAF (100%) na Sh. 3,000,000 (20%) kutoka Serikalini zilitumika. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011, mradi huu unategemewa kupata jumla ya Dola za Kimarekani 88,000 kutoka UNEP na Sh. 20,000,000 kutoka Serikalini.

Mradi wa Changamoto za Millenia Tanzania (MCA-T)

10.1.2.9 Mheshimiwa Spika, Idara inashiriki katika kutekeleza mradi wa Changamoto za millenia Tanzania kwa upande wa tathmini za kimazingira. Mradi huu

unahusika na kuweka njia mpya ya umeme kutoka Ubungo (Tanzania Bara) hadi Mtoni (Unguja) kuititia chini ya bahari kwa kutokea Ras Kiromoni hadi Fumba. Jukumu la Idara ni kuhakikisha kuwa mradi unatekelezwa bila ya kuathiri mazingira ya baharini na nchi kavu.

10.1.2.10 Mheshimiwa Spika, mradi huu ultengewa jumla ya Dola za Kimarekani 96,350 kutoka MCA-T na Sh. 15,0000,000 kutoka Serikalini na hadi kufikia mwezi wa Aprili 2010, jumla ya Dola za Kimarekani 44,000 (45.7%) kutoka MCA-T na Sh. 3,000,000 (20%) kutoka Serikalini zilitumika. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011, mradi huu unategemewa kupata jumla ya Dola za Kimarekani 52,350 kutoka UNEP na Sh. 20,000,000 kutoka Serikalini.

Mradi wa Usimamizi wa Mazingira ya Bahari na Ukanda wa Pwani kwa Nchi za Magharibi ya Bahari ya Hindi (ReCoMap)

10.1.2.11 Mheshimiwa Spika, Mradi huu una lengo la kutoa elimu kwa jamii ya ukanda wa pwani juu ya kuhifadhi rasilimali za ukanda huo. Miongoni mwa kazi zinazotekelzeza na mradi huu ni pamoja na upandaji wa mikoko, ufugaji wa samaki, kaa, kombe na nyuki, usafi wa mazingira ya fukwe, kuhamasisha wanafunzi na wakulima wa mwani na utunzaji wa mazingira.

10.1.2.12 Mheshimiwa Spika, mradi huu ultengewa jumla ya Euro 20,000 kutoka EU na Sh. 10,000,000 kutoka Serikalini na hadi kufikia mwezi wa Aprili 2010, jumla ya Euro 20,000 (asilimia 100) kutoka MCA-T na Sh. 3,000,000 (asilimia 30) kutoka Serikalini zilitumika. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011, mradi huu unategemewa kupata Euro 25,000 kutoka EU na Sh. 10,000,000 kutoka Serikalini.

10.1.2.13 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh. 101,527,490 sawa na asilimia 73.4 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 199,803,000 kutoka Serikalini.

11.0 IDARA YA VYAMA VYA USHIRIKA

11.1 Mheshimiwa Spika, Idara hii ina jukumu la kuendeleza vyama vya ushirika kwa kuvisajili, kutoa elimu na kutoa huduma za ukaguzi wa mahesabu pamoja na kusaidia kutatua migogoro inayotokea katika vyama hivyo.

11.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO YA MWAKA 2009/2010

11.1.1.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2009/2010, Idara imetekeleza malengo yake kama ifuatavyo:-

- Idara kwa kushirikiana na miradi ya wizara (MACEMP, PADEP, ASSP) imesajili jumla ya vyama vipyta vyta ushirika 366 (Unguja 226 na Pemba 140). **Kiambatisho Na. 14.**
- Rasimu ya Sera ya Maendeleo ya Ushirika imekamilika na tayari imewasilishwa kwa washirika mbali mbali kwa maoni na ushauri.
- Jumla ya vyama 242 vimepatiwa mafunzo juu ya uanzishaji na uendeshaji wa vyama vya Akiba na mikopo na vyama vyengine vya Uzalishaji. Mafunzo hayo yaliwashirikisha wanaushirika 19,725, (Unguja 12,525 na Pemba 7,200).
- Vyama vya ushirika 93 vilifanyiwa ukaguzi (Unguja 63 na Pemba 30), kati ya vyama hivyo, 29 vimechunguzwa hesabu zao na 64 vimefanyiwa ukaguzi wa kawaida na kupewa ushauri wa kitaalamu.

11.1.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

11.1.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Idara inalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kusajili vyama vya ushirika 150 vya miradi mbali mbali ya kiuchumi, mkazo zaidi ukiwekwa katika uanzishaji na uimarishaji wa SACCOS.
- Kukagua vyama vya ushirika 2,000 vilivyo hai na kuipatia ushauri wa kitaalamu Unguja na Pemba
- Kufanya uchunguzi wa vyama vyote vya ushirika vilivyokufa na kuvifuta rasmi
- Kutoa mafunzo kwa vyama 375 vilivyosajiliwa kwa Unguja na Pemba.
- Kuimarisha uwezo wa utendaji wa Idara kwa kuipatia nyenzo na vitendea kazi.
- Kuanza matayarisho ya kuanzisha taasisi ya ukaguzi itakayojitegemea baada ya kukamilika marekebisho ya sheria mpya ya vyama vya ushirika.

11.1.2.2 Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia mwezi wa Aprili, 2010 Idara imepatiwa jumla ya Sh. 122,870,764 sawa na asilimia 73.3 ya makadirio ya mwaka 2009/2010. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011 idara inaombewa jumla ya Sh. 171,840,000 kutoka Serikalini.

12.0. KARAKANA YA MATREKTA

12.1. Mheshimiwa Spika, Karakana ya Matrekta inatoa huduma mbalimbali za kiufundi ikiwa pamoja na kutengeneza matrekta, gari pamoja na kufanya kazi za uchongaji na uchomaji.

12.1.1 UTEKELEZAJI WA MALENGO KWA MWAKA 2009/2010

12.1.1.1 Mheshimiwa Spika, Katika kipindi kilichomalizikia Aprili 2010, Karakana ya matrekta imetekeleza malengo yafuatayo:

- Imeyafanya matengenezo makubwa na madogo matrekta ya Kamisheni ya Kilimo.
- Ilitoa huduma za uchongaji wa vifaa na vipuri mbalimali kwa makampuni ya watu binafsi na taasisi za Serikali pamoja na kazi za uchomaji wa welding na gas
- Huduma za matengenezo ya gari za Serikali na za watu binafsi ziliendelea kutolewa kibiashara.
- Mafunzo ya amali (Vocational training) yaliendelea kutolewa kwa vijana kutoka taasisi za Serikali na watu binafsi. Pia wanafunzi wapya 25 waliandikishwa.
- Karakana illikusanya jumla ya Tsh 38,679,005.00 sawa na asilimia 77 ya lengo na kutumia jumla ya Tsh 33,635,917.00 sawa na asilimia 70.67 ya lengo.

12.1.2 MALENGO YA MWAKA 2010/2011

12.1.2.1 Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2010/2011, Karakana inalenga kutekeleza yafuatayo:

- Kuyafanya matengenezo makubwa na madogo matrekta ya Kamisheni ya Kilimo pamoja na kutoa huduma kwa matrekta ya taasisi za watu binafsi.
- Kutoa huduma za uchongaji wa vifaa na vipuri mbalimali kwa makampuni ya watu binafsi na taasisi za Serikali, pamoja na kufanya kazi za welding na gas na kutengeneza vifaa.
- Kuendelea kutoa huduma za matengenezo ya gari za Serikali na za watu binafsi.
- Kuendelea kutoa mafunzo ya amali (Vocational Training) kwa vijana kutoka taasisi za Serikali na watu binafsi.
- Kutoa huduma za ukulima kwa matreta kibiashara.
- Kukusanya jumla ya Tsh 48,670,000.00 na kutumia jumla ya Tsh 45,650,800.00.
-

13.0. AFISI KUU PEMBA

- 13.1. Mheshimiwa Spika**, Afisi Kuu Pemba ina jukumu la kuratibu na kusimamia utekelezaji wa kazi zote za Wizara kwa upande wa Pemba kwa kushirikiana na Idara mbalimbali ziliomo katika Wizara hii. Kwa mwaka 2009/2010, kazi zilizotekelzwa na Afisi Kuu Pemba ni miongoni mwa kazi zilizokwishwa elezwa chini ya Idara zote ziliomo katika Wizara hii.
- 13.1.1 Mheshimiwa Spika**, Kwa kutekeleza hayo kwa mwaka wa fedha 2009/2010, Afisi Kuu Pemba ilipangiwa kutumia jumla ya Sh. 1,425,506,000 na hadi kufikia mwezi Aprili, 2010, jumla ya Sh 1,255,182,646 zilikwishatolewa na Serikali, sawa na asilimia 88.05 ya lengo. Kwa mwaka wa fedha 2010/2011, Afisi Kuu Pemba imepangiwa kutumia jumla ya Sh.1,593,588,000

13.2. MUHTASARI WA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA 2009/2010

13.2.1 Makusanyo ya Mapato 2009/2010

- 13.2.2 Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2009/2010, Wizara ilikadiriwa kukusanya jumla ya Sh. 1,429,900,000; kutoka vyanzo mbalimbali vya mapato. Hadi kufikia Aprili, 2010 Wizara imekusanya jumla ya Sh. 469,578,270 sawa na asilimia 32.84 ya makadirio. Hadi kufikia Juni, 2010 Wizara inakadiria kukusanya jumla ya Sh. 566,981,670 na kufanya makusanyo yote kwa ujumla kufikia Sh. 1,036,559,940. Hii ni sawa na asilimia 72 ya lengo (**Kiambatisho 12**).

13.3. Matumizi ya Fedha 2009/2010

- 13.3.1 Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha wa 2009/2010, Wizara ya Kilimo Mifugo na Mazingira iliidhinishiwa jumla ya Sh. 26,559,663,000 ambapo Sh. 6,803,300,000 ni kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida, na Sh. 19,756,363,000 kwa kutekeleza miradi ya maendeleo. Kati ya fedha zilizotengwa kwa ajili ya kutekeleza miradi ya maendeleo, Sh. 1,650,000,000 ziliwa mchango wa Serikali na Sh. 18,106,363,000 ziliwa mchango wa wahisani.
- 13.3.2 Mheshimiwa Spika**, kwa upande wa fedha za miradi ya maendeleo hadi kufikia Aprili, 2010 jumla ya Sh. 1,281,253,000 ikiwa ni sawa na asilimia 77.65 ya fedha zilizoombwa ikiwa ni mchango wa Serikali (**Kiambatisho 13**). Kwa upande wa mchango wa wahisani hadi kufikia Aprili, 2010 wizara imepokea jumla ya Sh. 14,032,849,483 ambazo ni sawa na ailimia 77.5. Kuanzia Julai 2009 hadi Aprili, 2010, Kwa kazi za kawaida Wizara imepata Sh. 5,769,963,341 ambayo ni sawa na asilimia 84.81 ya fedha zilizoombwa. (**Kiambatisho 14**).

14.0 MAKADIRIO YA MAKUSANYO YA MAPATO NA MATUMIZI YA WIZARA KWA MWAKA WA 2010/2011

- 14.1 Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2010/2011 Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira inakadiriwa kukusanya mapato ya Sh. 1,293,774,000. Aidha, wizara kwa mwaka wa 2010/2011 inakadiriwa kutumia Sh. 27,374,817,000. Shilingi 19,619,817,000 ni kwa ajili ya kutekeleza miradi 17 ya maendeleo. Kati ya hizo Sh. 2,110,000,000 ni mchango wa Serikali na Sh. 17,509,817,000 ni fedha kutoka kwa Washirika wa Maendeleo. Kwa kazi za kawaida, Wizara inatarajia kutumia Sh. 7,755,000,000.00

15.0. SHUKRANI

- 15.1. Mheshimiwa Spika**, nachukua fursa hii kwa niaba ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuzishukuru Serikali za nchi zifuatazo – Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Egypt, China, Jamhuri ya Korea, Japan, Iran, Israel, Finland, Norway, Uhlanzi, Austria, USA, UK. Aidha, napenda kuwashukuru Washirika wa Maendeleo wakiwemo FAO, Benki ya Dunia, IFAD, ADB, Benki ya Maendeleo ya Afrika, KOICA, JICA, USAID, UNDP, WSPA, WFP, IAEA, WCS, GEF, ACTION AID, GLOBAL FUND, IDA, UNICEF, DANIDA, Pia tunazishukuru Jumuiya za EAC, EU, SADC pamoja na Wizara za SMZ na taasisi za Serikali na zisizo za kiserikali zinazosaidia kuleta maendeleo ya Sekta ya Kilimo.

15.2. Mheshimiwa Spika, naomba kuchukua fursa hii, kuwashukuru sana wataalamu na wafanyakazi wote wa Wizara Unguja na Pemba kwa kazi zao nzuri na zenye ufanisi wa hali ya juu. Vilevile, nawapongeza Wakuu wa Mikoa, wakulima, wafugaji, wavuvi, wakulima wa mwani, wana mazingira na wanaushirika wote kwa kazi zao nzuri za kuleta maendeleo katika Sekta ya Kilimo. Aidha, navipongeza vyombo vyote vya habari kwa utoaji wa habari za Sekta ya Kilimo.

16.0 HITIMISHO

16.1 Mheshimiwa Spika, nawaomba waheshimiwa wajumbe wa Baraza lako Tukufu waipokee na kuijadili bajeti ya Wizara yangu na watupe ushauri na maoni yao juu ya kuendeleza Sekta ya Kilimo kwa manufaa ya wakulima na Taifa kwa ujumla. Aidha, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishe jumla ya **Sh. 27,374,817,000** kwa ajili ya matumizi ya Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira kwa mwaka 2010/2011. Kati ya fedha hizo, **Sh. 7,755,000,000** ni kwa ajili ya matumizi ya kawaida na **Sh. 19,619,817,000** ni kwa ajili ya matumizi kwa kazi za miradi ya maendeleo.

17.0 MHESHIMIWA SPIKA, NAOMBA KUTOA HOJA

MHE. BURHAN SAADAT HAJI (MBM)
WAZIRI WA KILIMO, MIFUGO NA MAZINGIRA
ZANZIBAR

**KIAMBATISHO Na. 1. TAKWIMU ZA UZALISHAJI WA MAZAO
KWA TANI MWAKA 2008/2009**

Mazao/ Mwaka	2005	2006	2007	2008		JUMLA

					2009	
Mahindi	1,419	3,927	1,931	1,920	2,011.75	11,208.75
Mtama	459	409	794	610	453.2	2,725.2
Mpunga	15,935	24,730	20,038	20,857	26,962.50	108,522.5
Muhogo	102,886	190,266	187,213	153,050	195,546.72	828,961.7
Ndizi	22,984	88,438	93,641	100,873	90,420.85	305,936
Viazi Vitamu	13,211	63,949	45,620	55,294	53,587.50	178,074
Viazi Vikuu	2,394	5,100	8,192	3,516	11,372.50	19,202
Njugu Nyasa	302	1,800	76	465	320.43	2,643

KIAMBATISHO NA. 2 MAFUNZO KWA WAFANYAKAZI

		JINSIA		JUMLA
Nam	AINA YA MAFUNZO	MUME	MKE	

1	Shahada ya Pili (MSc)	9	4	13
2	Shahada ya Kwanza (Bsc)	18	15	33
3	Stashahada (PGd)	3	1	4
4	Astashahada (Diploma)	18	30	48
5	Cheti	11	18	29
	JUMLA	59	68	127

N.B. Jumla ya wafanyakazi 103 wamepatiwa nafasi za masomo ya muda mfupi ndani na nje ya nchi

KIAMBATISHO NA. 3. PROGRAMU YA KUENDELEZA HUDUMA ZA KILIMO (ASSP)

Gharama: USD 5.9 millioni
Wachangiaji: SMZ 22%, IFAD 77.1 %, Walengwa 0.7%
Lengo Kuu: Kuinua hali ya maisha ya wakulima kwa kuongeza uzalishaji wenyе tija, kuongeza kipato, uhakika wa chakula na kupunguza umaskini
Vipengele vya Programu: (1)Kuwawezesha wakulima (2) Kutoa huduma za kilimo (3) Uratibu na Uendeshaji wa Programu
Bajeti ya mwaka 2009/2010: Jumla ya Tshs. 1,591,502,195, SMZ Tshs. 360,000,000: IFAD Tshs. 1,220,361,680, na Walengwa Tshs. 11,140,515.
Utekelezaji wa Malengo 2009/2010: Vikundi 216 vya skuli za wakulima viliendelea kupewa taaluma ya uzalishaji, pamoja na vikundi 10 viliavyoibuka nje ya skuli za wakulima Ziara za kimafunzo zilifanyika Pemba ambapo skuli ya wakulima wa muhugo kutoka Kilombero (Kaskazini B) walitembelea wenzao huko Pemba ili kujifunza na kubadilishana mawazo juu ya ukulima wa muhogo. Programu zimeendelea kusaidia shughuli za utafiti katika: kudhibiti nzi wa embe kwa kutumia dawa ya kivutio iliotengenezwa na wakulima wenyewe. Aidha wakulima hao wameweza kugundua sumu inayoweza kuwauwa nzi baada kukamatwa ambayo inaendelea kufanyiwa majaribio kwa msaada wa programu; kuhifadhi mbegu za muhogo na kutilia mkazo kwenye viazi vikuu na viazi vidogo; Jumla ya wakulima 20 walipelekwa Dodoma katika maonesho ya nane nane kwa madhumuni ya kujifunza na kubadilishana mawazo na wakulima wenzao wa Tanzania Bara.
Bajeti ya mwaka 2010/2011: Programu inatarajia kupata kutoka kwa IFAD US Dola 664,845.48, TSh. 200,000,000 kutoka SMZ na Tshs. 8,985,516 kutoka kwa Walengwa.
Malengo ya Mwaka 2010/2011: Kuendelea kuvipatia elimu vikundi vya skuli za wakulima Kuviendeleza vikundi ambavyo vimeibuka nje ya skuli za wakulima Kuandaa ziara za kimafunzo ndani ya Zanzibar na Tanzania Bara Kuimarisha shughuli za utafiti na elimu kwa wakulima Kujenga bweni la wanafunzi katika Chuo Cha Kilimo Kizimbani Kuendeleza uzalishaji mbegu bora za mpunga kupitia skuli za wakulima kwa mashirikiano na Programu ya Uhakika wa Chakula na Lishe.

KIAMBATISHO NA. 4 PROGRAMU YA KUENDELEZA SEKTA YA MIFUGO (ASDP-L)

<p>Gharama za mradi: USD 3.76 millioni</p> <p>Wachangiaji: SMZ (6.1%), IFAD (93 %,) WALENGWA (0.9%)</p> <p>Lengo Kuu: Kupunguza umasikini, kuongeza uhakika wa chakula, kuongeza kipato cha watu masikini wanaotegemea mifugo katika maisha yao.</p>
<p>Vipengele vya Programu: Kuwawezesha wafugaji (2) kusaidia maendeleo ya sekta ya mifugo, (3) Mijadala ya Sera na marekebisho ya Sheria, (4) Uratibu wa Programu</p>
<p>Bajeti ya mwaka 2009/2010 Jumla Tshs., 1,613,970,657 (IFAD Tshs. 1,499,444,939, SMS Tshs. 100,000,000, walengwa Tshs. 14,525,736)</p>
<p>Utekelezaji 2009/2010 Vikundi 144 vya skuli za wafugaji viliendelea kupewa taaluma ya ufügaji, pamoja na vikundi 10 vilivyoibuka nje ya skuli za wafugaji. Kutambua huduma zinazohitajika ili kuwawezesha wafugaji kuongeza uzalishaji na kuzalisha kibiashara na utafiti wa mfumo wa uzalishaji wa mifugo umekamilika. Ukarabati wa vituo na maabara za mifugo umo katika taratibu za manunuzi. Wafugaji wa ng'ombe wa maziwa kutoka vikundi viwili Unguja na kimoja Pemba walipata fursa kutembelea wafugaji wenzao wa Dar-es-Salaam na Tanga ili kuangalia jinsi gani wafugaji wenzao wanakabiliana na tatizo la uhifadhi wa maziwa na uwezekano wa kununua mashine za kuhifadhia na kusindika maziwa na hatimae kupata soko. Wafugaji 20 walipatiwa ziara katika maonesho ya wakulima yaliyofanyika Dodoma.</p>
<p>Bajeti ya mwaka 2010/2011: Jumla Programu inatarajia kupata kutoka kwa IFAD US Dola 725,777.67, TSh. 95,000,000 kutoka SMZ na Tshs. 13,072,540 kutoka kwa Walengwa.</p>
<p>Malengo ya mwaka 2010/2011 Kuendelea kutoa taaluma kwa vikundi vya skuli za wafugaji pamoja na zilizoibuka zenyewe. Kutambua huduma zinazohitajika ili kuwawezesha wafugaji kuongeza uzalishaji na kuzalisha kibiashara Kununua chanjo ya mahepe na kutoa chanjo katika Shehia zote Unguja na Pemba. Kuwapa wafugaji ziara za kimafunzo Kununua mitambo 4 ya kusindika maziwa Kuaanda warsha zinazohusiana na taaluma ya masoko katika wilaya 9. Kuviwezesha vituo vya mafunzo (learning sites) za kuku, mbuzi na Ng'ombe. Kuandaa mpango mkakati wa sekta ndogo ya maendeleo ya mifugo na warsha mbali mbali za wadau.</p>

KIAMBATISHO Na. 5. PROGRAMU YA UHAKIKA WA CHAKULA NA LISHE

Gharama: USD 15 million katika awamu ya miaka mitano ya mwanzo

Wachangiaji: SMZ, FAO, UNDP, Serikali ya Ujerumani na Washirika wengine wa Maendeleo

Lengo Kuu:

Lengo kuu la Programu ya Uhakika wa Chakula na Lishe ni kuchangia katika hatua za kitaifa za kupunguza umasikini wa chakula na kipato, kukabiliana na hali ya kutokuwa na uhakika wa chakula na lishe katika ngazi za taifa, jamii na kaya na kushajiisha ushiriki wa jamii katika hatua za kujiongezea kipato, kuondoa njaa na kufikia hali ya kila mtu kuwa na haki ya kula na kishiba.

Gharama mwaka 2009/2010

Programu iliombewa Sh. 160,000,000 kutoka SMZ na ilitarajia kupata USD 146,000 kutoka UN-JP5. Hadi kufikia April, 2010 fedha zilizopatikana ni kutoka SMZ Sh. 157,208,000.00, Fedha za JP5 hazikupatikana hadi mwishoni mwa Aprili 2010.

Utekelezaji 2009/2010

Taratibu za uanzishaji wa ofisi ndogo ya programu Pemba zimekamilika na ofisi itafunguliwa sambamba na uzinduzi wa Mradi wa kujenga uwezo wa Wilaya kutayarisha mipango ya Maendeleo unaofadhiliwa na Serikali ya Ujerumani.

Hatua zimechukuliwa kuweka muundo wa usimamizi wa kazi za programu katika ngazi mbali mbali za utekelezaji. Kamati ya Uongozi ngazi ya Taifa imezinduliwa rasmi na tayari imeanza kazi kwa kusimamia utayarishaji wa Sera ya Masoko ya Bidhaa za Kilimo na Mswada wa Sheria ya Uhakika wa Chakula na Lishe.

Rasimu ya Mswada wa Sheria ya Uhakika wa Chakula na Lishe imekamilika na hivi sasa inasubiri kuwasilishwa rasmi serikalini kwa ajili ya kupitishwa na kuwa sheria kами.

Kazi za kujenga uwezo wa Wilaya kuandaa mipango ya maendeleo (District development plans) imeanza kwa kuteuwa timu ya wakufunzi ya maofisa kutoka Wizara ya Kilimo, Mifugo na Mazingira, Wizara ya Nchi (AR) Katiba na Utawala bora na Wizara ya Nchi (AR) Tawala za Mikoa na Vikosi vya SMZ. Aidha mafunzo ya awali kwa watendaji wa Wilaya mbili teule yamefanyika kwa watendaji 20 kwa kila wilaya za Chake Chake Pemba na Kusini Unguja.

Kazi za kuandaa na kuchapisha ripoti ya kila mwaka ya mfumo wa upatikanaji na matumizi ya chakula (Food Balance Sheet Report) imekamilika; ripoti ya kwanza ya Food Balance Sheet ya Zanzibar kwa mwaka 2007 imekamilika na imezinduliwa rasmi. Aidha, ripoti ya mwaka 2008 imo katika hatua za mwisho za utayarishaji. Sambamba na ripoti hizi, programu imekamilisha maandilizi ya utoaji wa dondoo za kisera (Policy briefs) ambazo zitaelekeza hatua za kuchukuliwa na Serikali na wadau wengine katika kukabiliana na hali tete ya uhakika wa chakula nchini. Dondoo ya mwanzo za kisera imezinduliwa rasmi mwezi mei 2010.

Rasimu ya Sera ya Masoko ya Bidhaa ya Kilimo imekamilika na hivi sasa timu ya uandaaji iko katika hatua za mwisho za kukamisha mpango wa utekelezaji wa sera hiyo.

Kazi za kuhamasisha uelewa wa Sera na Programu ya Uhakika wa Chakula na Lishe zimeendelezwa kwa kuchapisha vitabu vya Sera na programu pamoja na vipeperushi na

kuvisambaza katika taasisi zote za Serikali katika ngazi za Taifa, Mikoa na Wilaya Ripoti ya kwanza ya mfumo wa upatikanaji na matumizi ya chakula (*Food Balance Sheet*) ya Zanzibar kwa mwaka 2007 imekamilika na imezinduliwa rasmi; na ripoti ya mwaka 2008 imo katika hatua za mwisho za utayarishaji.

Gharama mwaka 2010/2011:

Programu inatarajia kupata Sh. 200,000,000 kutoka SMZ, US\$ 50,000 kutoka Serikali ya Ujerumanu na US\$ 102,000 kutoka JP5

Malengo ya mwaka 2010/2011

Kuendeleza kazi za uhakika wa chakula na lishe kwa kuimarisha utendaji na kusimamia uundwaji wa mfumo wa uratibu katika ngazi za kitaifa na Wilaya kwa mujibu wa sheria. Kuendeleza uzalishaji na usambazaji wa mbegu bora ikiwa ni mkakati wa kuongeza uzalishaji wa ndani na tija kwa wakulima. Malengo yafuatayo yamepangwa kwa mwaka 2010/2011:

Kuendelea kujenga uwezo wa uzalishaji mbegu bora kupitia skuli za wakulima na mashamba ya mfano;

Kuhamasisha wakulima juu ya utumiaji wa mbegu bora;

Kuendeleza utafiti wa mbegu bora mama kwa zao la mpunga;

Kuendeleza ukuzaji wa mbegu mama kwa ajili ya kusambaza katika vikundi vya uzalishaji mbegu.

Kujenga uwezo na kuandaa mipango ya maendeleo ya wilaya teule inayozingatia utekelezaji wa sera ya uhakika wa chakula na lishe na haki ya kila mtu kupata chakula. Aidha, kuunda kamati za kuratibu masuala ya uhakika wa chakula na lishe katika ngazi za shehia.

Kuendeleza kampeni za utoaji wa elimu ya lishe katika ngazi za taifa, wilaya na kaya;

KIAMBATISHO Na. 6 MRADI WA USARIFU WA MAZAO YA KILIMO

<p>Muda wa Mradi: Miaka mitatu, (Julai 2009/Juni 2012) Gharama/Wachangiaji: KOICA: US \$ 2,300 milioni 2. SMZ US \$ 0.400 milioni</p>
<p>Lengo kuu: Kujenga uwezo wa wakulima juu ya usarifu wa mazao na ujasiriamali pamoja na kutoa huduma za udhibiti wa ubora kwa bidhaa zinazozalishwa kwa lengo la kuongeza ajira na kipato kwa wazalishaji.</p>
<p>Gharama kwa mwaka 2009/2010: Shs. 170,000,000 SMZ</p>
<p>Utekelezaji 2009/2010:</p> <ul style="list-style-type: none">• Matengenezo ya kisima ambacho kinachopeleka maji katika kituo yamekamilika na uchunguzi wa maji yanayotarajiwa kutumika kituoni yamefanyika.• Maandalizi ya uanzishwaji wa mradi yamekamilika ikiwa ni pamoja na : kusafisha eneo la ujenzi wa kituo• Tayari ununuzi wa baadhi ya vifaa vya usarifu wa mazao pamoja na vifaa vya maabara umefanyika• Tayari michoro/ramani ya majengo na kituo cha usarifu wa mazao pamoja na maabara ya uchunguzi wa vyakula imekamilika• Wakulima 60 tayari wamepata mafunzo ya usarifu wa mazao na ujasiri amali• Ujenzi wa kituo cha usarifu wa mazao tayari umekwishaanza• Miundombinu ya maji katika eneo la ujenzi tayari imeshakamilika
<p>Gharama kwa mwaka 2010/2011: US\$ 1 milioni – KOICA na SMZ Sh. 190,000,000</p>
<p>Malengo ya mwaka 2010/2011:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ununuzi na ufungaji wa transforma mpya• Kutoa mafunzo kwa wadau 100 (wajasiriamali) pamoja na kuandaa ziara za kimafunzo kwa maafisa wa mradi na wazalishaji• Kufunga vifaa vya usarifu wa mazao pamoja na vifaa vya maabara• Kutoa huduma za udhibiti wa ubora kwa mazao yaliyosarifiwa.• Kuandaa miradi mipyä itakayosaidia kutanua wigo (scope) wa mradi uliopo sasa

KIAMBATISHO Na. 7 MRADI SHIRIKISHI WA MAENDELEO YA KILIMO NA UWEZESHAJI (PADEP)

MRADI WA PADEP
Gharama: US \$ 9.605 milioni
Wachangiaji: 1. IDA: US \$ 7.942 milioni 2. SMZ na Walengwa: US \$ 1.663 milioni
Lengo kuu: Kujengea wakulima uwezo wa kitaaluma ili waweze kutambua matatizo yao na kuibua miradi yao kwa lengo la kuongeza uzalishaji na tija na kushajiisha sekta binafsi kushiriki katika kutoa huduma za kilimo.
Gharama kwa mwaka 2009/2010: : Sh. 3,746,458,000 (Benki ya Dunia Sh. 3,646,458,000 na SMZ Sh. 100,000,000).
Utekelezaji 2009/2010: <ul style="list-style-type: none">• Jumla ya Sh. 3.3 bilioni zimepelekwa kwa wanajamii kwa ajili ya kutekeleza miradi yao ya jamii na vikundi vya wakulima sawa na asilimia 143 ya lengo• Sh. 334.7 milioni sawa na asilimia 126 ya lengo zimepelekwa Wilayani kwa kutekeleza kazi za kujenga uwezo kwenye Wilaya mpya na kwa ajili ya kazi za ushauri na ufuatilaji kwa zile Wilaya za mwanzoni• Kabrasha lenye kujumuisha kumbukumbu za uzoefu, changamoto na mafunzo yaliopatikana katika utekelezaji wa Mradi wa PADEP kwa matumizi ya baadae ya kusaidia maendeleo ya Sekta ya Kilimo limetayarishwa• Mradi umeendelea kusaidia mafunzo ya Maafisa Ugani katika Chuo cha Kilimo, Kizimbani• Ziara za mafunzo zimefanyika kwa wakulima 152 wa Unguja na Pemba kutembeleana, kujifunza na kubadilishana uzoefu. Aidha, wakulima 20 na Mabwanashamba 12 na Maafisa watano walihudhuria Maonyesho ya Kilimo Kitaifa (Nane Nane) huko Dodoma. Pia wakulima 20 wa Unguja na Pemba pamoja na maafisa watano wametembelea Bagamoyo kujifunza usarifu wa muhogo. Wakulima 24 wa Unguja na Pemba na Maafisa watatu wametembelea Arusha kujifunza usarifu wa maziwa na jinsi ya kuendesha kilimo cha mboga mboga kibiashara• Rasimu ya Ripoti ya Mwisho ya Utekelezaji wa Mradi (Implementation Completion Report) imetayarishwa• Mafunzo ya kilimo biashara yametolewa kwa wanajamii 46, pia wanajamii 634 wa Unguja na Pemba wamepatiwa mafunzo ya ujasiriamali na usarifu wa mazao ya kilimo na mifugo
Gharama kwa mwaka 2010/2011: Sh. 166,000, 000 kutoka SMZ
Malengo ya mwaka 2010/2011: <ul style="list-style-type: none">• Kuratibu na kusimamia Shughuli za Mradi• Kuendelea kufuatilia maendeleo ya miradi ya wanajamii

KIAMBATISHO NA. 8. MRADI WA MACEMP

JINA LA MRADI
MRADI WA USIMAMIZI WA MAZINGIRA YA BAHARI NA UKANDA WA PWANI
MUDA WA MRADI MIAKA SITA (2005 – 2011)
JUMLA YA GHARAMA:
Shilingi bilioni 31.34 – Benki ya Dunia bilioni 25.194; Shirika la Uhifadhi wa Mazingira Duniani (GEF) bilioni 5.187 na Shirika la Maendeleo la Japan (JSDF) ni shilingi milioni 959
Lengo Kuu la Mradi wa MACEMP
Kupunguza Umasikini kwa wananchi waishio katika Ukanda wa Pwani na Taifa kwa Ujumla; na kuhifadhi Mazingira ya Bahari na Ukanda wa Pwani.
Maeneo ya Mradi.
Wilaya zote 10 za Unguja na Pemba na Maeneo ya Bahari Tanzania.
Jumla USD 8,107,001.00 zimepangwa kutumika katika mwaka 2009/2010
Utekelezaji 2009/10
<ul style="list-style-type: none">• Katika utaratibu wa kuongeza kasi ya kutoa miradi kwa jamii kwa Unguja na Pemba katika kipindi cha 2009/10 jumla ya miradi arubaini na nane (48) yenye thamani ya Tshs. 779,691,870.00 imepatiwa fedha kupitia utaratibu wa MACEMP/TASAF, miradi 22 yenye thamani ya Tshs. 410,022,640.00 ni ya Unguja na miradi 26 yenye thamani ya Tshs. 369,669,230.00 ni ya Pemba, jumla ya miradi 251 tayari imeshapatiwa fedha na kutekelezwa katika kipindi cha Mei, 2006 – Aprili, 2010, kati ya hiyo jumla ya miradi 137 ni kwa Pemba na 114 ni kwa Unguja .• Mafunzo na vifaa mbali mbali kwa wakulima wa mwani wapatao 4,000 na vikundi 17 vya wavuvi yametolewa.
Jumla U\$D 9,500,000.00 zimepangwa kutumika katika mwaka 2010/2011
Malengo ya Mwaka 2010/2011:
<ul style="list-style-type: none">• Kuendelea na ziara za ufuutiliaji na tathmini miradi ya jamii kwa Unguja na Pemba, ambapo jumla ya miradi 251 imepatiwa fedha na kutekelezwa kwa utaratibu wa MACEMP/TASAF.• Kuendelea kutoa taaluma kwa wakulima wa zao la mwani Unguja na Pemba na wavuvi wa ukanda wa Pwani kwa Unguja na Pemba katika kutekeleza Uvuvi na Ukulima wa Mwani Bora wenye faida kubwa na kukamilisha utafiti wa ukulima wa mwani wa Cotonii katika maji marefu.• Kuanza kwa ujenzi wa afisi za Mamlaka ya Uvuvi wa bahari kuu Tanzania zitakazojengwa Fumba – Zanzibar.• Kusimamia ujenzi wa majengo ya idara ya uvuvi hapo Maruhubi (Unguja) na Limbani (Pemba)• Kuendelea kusimamia utekelezaji wa majukumu yanayohusu mamlaka ya Uvuvi wa Bahari kuu Tanzania.

KIAMBATANISHO NA.9 PROGRAMU YA UDHIBITI WA KICHAACHA MBWA

Maelezo Mafupi ya Mradi:

Programu hii imeanza Agosti 2005 ikiwa na madhumuni ya kuchanja mbwa na paka na kutoa huduma ya matibabu na kuwafunga uzazi. Wanyama kazi (punda na ng'ombe) kupatiwa matibabu dhidi ya maradhi mbali mbali..

Lengo Kuu:

- Kudhibiti na hatimaye kutokomeza Kichaa cha Mbwa katika mbwa kwa lengo la kutokomeza pia maambukizi ya kichaa cha mbwa kwa binadamu.
- Kutoa ushauri kwa wafugaji juu ya haki za wanyama na kudhibiti ukatili dhidi yao.

Bajeti ya mwaka 2009/2010: WSPA USD 92,820, SMZ Tshs 25,000,000

Utekelezaji 2009/2010:

- Jumla ya Mbwa 741 na Paka 589 walifungwa uzazi na mbwa 9,983 walipatiwa dawa za minyoo.
- Jumla ya mbwa 13,230 waliogeshwa kwa kuwakinga na maradhi yanayotokana na K
- Jumla ya Ng'ombe 516 wa gari na Punda 555 walitibiwa kutokana na maradhi ya ai mbali mbali
- Jumla ya Mbwa 6,989 asilimia 34.94% walipata chanjo dhidi ya kichaa cha mbwa
- Jumla ya wafugaji 330 walipatiwa mafunzo ya umuhimu wa chanjo dhidi ya kichaa cha mbwa na utunzaji bora wa mbwa na haki zake.

Bajeti ya mwaka 2010/2011:WSPA USD 97,461 na SMZ Tshs 65,000,000

Malengo ya mwaka 2010/2011:

- Kudhibiti maradhi ya kichaa cha mbwa na kuimarisha afya za mbwa 10,000 na paka 5,000 kwa kuwapatia huduma na matibabu ya kinga dhidi ya maradhi mbali mbali.
- Kutoa huduma za matibabu kwa wanyama kazi (Ng'ombe 650 na Punda 650).
- Kuchanja mbwa 10,000 dhidi ya maradhi ya kichaa cha mbwa.
- Kufunga uzazi kwa mbwa 1,000 na paka 700.
- Kutoa elimu kwa wafugaji mbwa 360 na wasiokuwa wafugaji mbwa 360 katika Wilaya zote za Unguja.
- Kutoa ushauri kwa Manispaa ili kutoa leseni za magari ya ngombe na punda kwa wafugaji na upatikanaji wa takwimu sahihi za wanyama ki-Wilaya.

KIAMBATISHO NA. 10 MRADI WA KUKABILIANA NA MAFUA YA NDEGE

MAELEZO MAFUPI YA MRADI

Mradi uliana 2006/2007 kwa lengo la kuikinga Zanzibar na homa ya mafua makali ya ndege. Aidha, mradi uliana baada ya kutayarishwa Mpango wa Kitaifa na kupata baraka zote za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Mpango unatekelezwa katika Wilaya zote 10 za Zanzibar.

LENGO KUU:

Kuikinga Zanzibar dhidi ya mafua ya ndege na kuitayarisha kukabiliana nayo pindi yakiingia nchini

BAJETI YA MWAKA 2009/2010:

Jumla TShs 385 million; SPINAP TSHS 300 million; UNICEF Tshs 35 million; SMZ Tshs 50 million

UTEKELEZAJI 2009/2010

- Taaluma za mafua ya ndege kwa walimu na wanafunzi katika Wilaya 2 za Magharibi- Unguja na Mkoani- Pemba kwa kupitia 'School clubs'. Jumla ya wanafunzi na waalimu 1,760 walipata taaluma
- Kusambaza vipeperushi na mbango ili kuelimisha jamii katika Wilaya zote Unguja na Pemba. Jumla ya vipeperushi 9,500 na mabango 3,000 yalisambazwa.
- Taaluma ilitolewa kwa wafanyakazi wa Mifugo na Wizara ya Afya kuhusu kushughulikia wagonjwa, uchunguzi wa maabara, usafi , sheria na taaluma ya maradhi ya mafua makali.
- Kuanzishwa na kupewa taaluma kwa vikosi viwili maalum (Rapid Response Teams) vya kushughulikia mafua ya ndege- kimoja Unguja na chengine Pemba.
- Kuanzisha na kuelimisha Kamati za Wilaya za Mafua ya ndege katika Wilaya zote 10 Unguja na Pemba.
- Uchunguzi wa maradhi ya mafua ya nguruwe kwa binaadamu ulifanyika katika hospitali ya Mnazimmoja, Kivunge na Chake chake na Micheweni na katika mashamba ya Mifugo- Mchui, Kitumba na Kizimbani.
- Mafunzo ya Maabara yalitolewa kwa wafanyakazi wanane huko Tanzania bara (4 kutoka Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii na 4 kutoka Idara ya Mifugo).
- Kulifanyika vikao vya Kamati za Wataalamu (Technical Committee) na 'Task Force' za mafua ya ndege

BAJETI YA MWAKA 2010/2011

SPINAP TSHS 132 Million; UNICEF 175.8 million; SMZ TSHS 67 million

MALENGO YA MWAKA 2010/2011

- Kununua vifaa vya maabara
- Kufanya mapitio ya Mpango wa Mafua ya Ndege wa mwaka 2006
- Kutengeza Mpango wa kukabiliana na Homa ya Bonde la Ufa
- Kuendelea kutoa taaluma ya mafua makali kwa jamii na wafanyakazi

KIAMBATISHO Na. 11: MRADI WA MPANGO WA TAIFA WA UIMARISHAJI MIKARAFUU

Jina la Mradi	Mradi wa Uimarishaji Mikarafuu
Muda wa mradi	Wa kuendelea
Wachangiaji	SMZ na Shirika la ZSTC
Lengo kuu	Kuongeza pato la wananchi kwa lengo la kupunguza umaskini
Malengo maalum	<ul style="list-style-type: none"> Kufufua na kuendeleza mashamba ya mikarafuu kwa kupanda miche mipya katika maeneo yaliowazi. Kufanya utafiti wa zao hilo na mazao mengine ya biashara.
Maeneo ya Mradi	Wilaya tano za Unguja na zote Pemba.
Vipengele vya Mradi	<ul style="list-style-type: none"> Kuotesha miche ya mikarafuu kwa wingi ili kutosheleza mahitaji ya wakulima. Kutoa elimu ya kilimo mchanganyiko cha karafuu na mazao ya viungo.
Gharama kwa mwaka 2009/2010	Tshs 60,000,000/- kutoka SMZ, zilizotolewa ni 35,000,000/- sawa na asilimia 58.33%
Malengo ya mwaka 2009/2010	<ul style="list-style-type: none"> Kuzalisha 300,000 ya mikarafuu. Kutoa mafunzo ya kilimo mchanganyiko ya mikarafuu na mazao mengine ya viungo. Kuanza matayarisho ya kuhesabu mikarafuu. Kutoa mafunzo ya uchumaji na ukaushaji wa zao la karafuu.
Utekelezaji 2009/2010	<ul style="list-style-type: none"> Miche 185,000 ya mikarafu imeoteshwa sawa na asilimia 62 ya lengo Mafunzo ya kilimo mchanganyiko cha mikarafuu na mazao mengine ya viungo yametolewa kwa wakulima 30 Mkoa wa kaskazini, 25 wilaya ya kati na Magharibi, Unguja na 35 Mkoa wa Kasikazini na 30 Mkoa wa Kusini, Pemba.
Gharama kwa mwaka 2010/2011	80,000.000/=
Malengo ya mwaka 2010/2011	<ul style="list-style-type: none"> Kuzalisha miche 300,000 ya mikarafuu. Kutoa mafunzo ya kilimo bora cha mikarafuu, uvunaji na uwanikaji. Kufanya utafiti wa vifo vya mikarafuu midogo. Kuhamasisha wakulima kupanda mikarafuu na kuhudumia. Kuwajengea uwezo wananchi kuongeza uzalishaji wa bidhaa zitokanazo na karafuu.

KIAMBATISHO Na. 12. TAARIFA YA MAPATO YALIYOKUSANYWA KWA KIPINDI CHA JULAI, 2009 - APRIL 2010 NA MAPATO YANAYOTARAJIWA KUKUSANYWA KWA MWAKA WA FEDHA 2010 / 2011

KASMA	CHANZO CHA MAPATO	MAKADIRIO YA MWAKA 2009/2010	FEDHA ZILIZO KUSANYWA JULAI, 2009 HADI APRIL, 2010				MUSWADA WA MAKADIRIO YA MAPATO KWA MWAKA 2010-2011		
			UNGUJA	PEMBA	JUMLA	%	UNGUJA	PEMBA	JUMLA
37044	MAPATO MENGINEYO	966,370,000	225,783,595	926,800	226,710,395	23	925,474,000	2,000,000	927,474,000
37012	UKAGUZI WA MAZAO	17,900,000	5,896,500	2,554,500	8,451,000	47	10,000,000	4,900,000	14,900,000
37015	MAUZAJI YA MAZAO NA MICHE	11,000,000	4,423,500	394,500	4,818,000	44	8,000,000	1,000,000	9,000,000
34018	ADA YA UINGIZAJI WATALII	2,000,000	583,900		583,900	29	2,000,000		2,000,000
37020	UTIBABU WA VINYAMA	56,000,000	33,291,700	4,407,000	37,698,700	67	48,000,000	6,000,000	54,000,000
28001	MAZAO YA MISITU	157,000,000	59,875,030	15,240,800	75,115,830	48	90,000,000	16,000,000	106,000,000
28002	ADA UUZAJI MAWE/KOKOTO MCHANGA	123,000,000	47,082,980	8,983,430	56,066,410	46	80,000,000	13,000,000	93,000,000
37062	MAUZAJI YA MICHE	15,130,000	5,430,800	729,750	6,160,550	41	5,000,000	1,000,000	6,000,000
32006	LESENI YA UVUVI	14,500,000	18,671,500	829,000	19,500,500	134	20,000,000	4,000,000	24,000,000
32007	MAZAO YA BAHARINI	48,000,000	28,038,485	1,576,500	29,614,985	62	40,000,000	5,000,000	45,000,000
37095	ADA YA HIFADHI YA MAZINGIRA	10,000,000	1,149,000		1,149,000	11	3,000,000		3,000,000
37096	UKAGUZI WA MAZINGIRA	3,000,000	180,000		180,000	6	3,000,000		3,000,000
35015	UANDIKISHAJI VYAMA VYA USHIRIKA	4,000,000	1,820,000	1,489,000	3,309,000	83	2,000,000	2,000,000	4,000,000
35016	ADA YAVYAMA VYA USHIRIKA	2,000,000	220,000	-	220,000	11	2,000,000	400,000	2,400,000
	JUMLA	1,429,900,000	432,446,990	37,131,280	469,578,270	33	1,238,474,000	55,300,000	1,293,774,000

KIAMBATISHO Na. 13: TAARIFA ZA KAZI ZA MIRADI YA MAENDELEO JULAI HADII APRIL 2010

KASMA	MAELEZO	MAKADIRIO MWAKA 2009/2010 SMZ	FEDHA ZILIZOTOLEWA JULY,09 - APR,10	SAWA NA ASILIMIA	MAKADIRIO YA 2010/2011 SMZ	MAKADIRIO 2010/2011 WAHISANI	JUMLA
61205	Programu ya Kuendeleza Sekta ya Kilimo - Mifugo	100,000,000.00	55,000,000	55.00	95,000,000	994,315,000.00	1,089,315,000
61225	Programu ya Kuimarisha Huduma Za Kilimo	360,000,000.00	195,000,000	54.17	200,000,000	914,162,000	1,114,162,000
61300	Programu ya Kuelimisha Wadau Wa Sekta ya Kilimo	30,000,000.00	20,000,000	66.67	40,000,000	-	40,000,000
61310	Mradi wa Uhakika Wa Chakula	160,000,000.00	157,208,070	98.26	200,000,000	208,240,000	408,240,000
61320	Mradi wa Kukuza Usarifu wa Mazao Ya Kilimo	170,000,000.00	167,000,000	98.24	190,000,000	1,370,000,000	1,560,000,000
61260	Mradi wa PADEP	100,000,000.00	95,000,000	95.00	166,000,000	-	166,000,000
61206	Mradi wa Kichaa Cha Mbwa	25,000,000.00	15,000,000	60.00	65,000,000	123,300,000	188,300,000
61207	Maradi wa Upandishaji wa Ngo'mbe Kwa Sindano	40,000,000.00	31,500,000	78.75	147,000,000	-	147,000,000
61208	Kudhibiti Mafua ya Ndege	50,000,000.00	32,291,930	64.58	67,000,000	685,000,000	752,000,000
61240	Mradi wa Kuimarisha Mikarafuu	60,000,000.00	35,000,000	58.33	80,000,000	-	80,000,000
61252	Hifadhi ya Misitu ya Asili	-	-	-	-	2,831,835,000	2,831,835,000
61253	Uhifadhi wa Misitu ya Pwani	-	-	-	-	731,580,000	731,580,000
61270	Mradi wa Ghuba ya Minai	30,000,000.00	-	-	-	-	-
61290	Mradi wa MACEMP	100,000,000.00	75,000,000	75.00	350,000,000	9,500,000,000	9,850,000,000
61251	Programu ya Usimamizi wa Mazingira	40,000,000.00	25,000,000	62.50	50,000,000	14,385,000	64,385,000
61214	Programu ya Ushirika	25,000,000.00	18,500,000	74.00	40,000,000	-	40,000,000
61215	Mpango Mkuu wa Kilimo Cha Umwagiliaji Maji	180,000,000.00	180,000,000	100.00	200,000,000	-	200,000,000
61216	Mradi wa kilimo Cha kisasa cha Umwagiliaji Maji	180,000,000.00	179,753,000	99.86	220,000,000	137,000,000	357,000,000
	JUMLA	1,650,000,000.00	1,281,253,000	77.65	2,110,000,000	17,509,817,000	19,619,817,000

KIAMBATISHO NA. 14

**MAKADIRIO YA MATUMIZI YA MWAKA 2009/2010 PAMOJA NA FEDHA ZILIZOTOLEWA JULAI, 2009
HADI APRIL, 2010 NA MAKADIRIO YA MWAKA 2010/2011**

KAZI ZA KAWAIDA

KASMA	MAKADIRIO YA FEDHA MWAKA 2009/2010	FEDHA ZILIZOTOLEWA JULAI ,09 – APR, 2010	SAWA NA ASILIMIA %	MAKADIRIO YA MWAKA 2010/2011
03 PEMBA	1,425,506,000.00	1,255,182,646.00	88.05	1,593,588,000.00
04 IDARA YA MIPANGO NA SERA	664,114,000.00	592,464,639.00	89.21	936,965,000.00
05 KAMISHENI YA KILIMO, UTAFITI NA ELIMU KWA WAKULIMA	2,264,684,000.00	1,896,715,955.00	83.75	2,448,319,000.00
06 IDARA YA MAENDELEO YA MIFUGO	674,894,000.00	576,510,962.00	85.42	848,636,000.00
07 IDARA YA MAZAO YA BIASHARA NA MATUNDA/MISITU	806,444,000.00	694,808,853.00	86.16	919,177,000.00
08 IDARA YA UVUVI NA MAZAO YA BAHARINI	252,936,000.00	200,925,127.00	79.44	267,666,000.00
09 IDARA YA MAZINGIRA	138,424,000.00	101,527,490.00	73.35	199,803,000.00
10 IDARA YA VYAMA VYA USHIRIKA	167,786,000.00	122,870,764.00	73.23	171,840,000.00
11 IDARA YA UMWAGILIAJI MAJI	328,512,000.00	282,493,905.00	85.99	369,006,000.00
12 CHUO CHA KILIMO KIZIMBANI	80,000,000.00	46,463,000.00	58.08	
JUMLA	6,803,300,000.00	5,769,963,341.00	84.81	7,755,000,000.00

KIAMBATISHO NA. 15

**VYAMA VYA USHIRIKA VYA MIRADI MBALI MBALI VILIVYOANDIKISHWA UNGUJA NA PEMBA
(JULAI 09-APRIL 10)**

NO.	Aina ya Mradi	Mjini	Magharibi	Kaska A	Kaska B	Kati	Kusini	Jumla Unguja	Mkoani	Chake	Wete	M/weni	Jumla Pemba	Jumla kuu
2	Saccos	1	4	0	0	0	0	5	1	1	1	3	6	11
4	Biashara	3	0	2	11	2	0	18	0	0		1	1	19
	U/Mwani	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	2	2
5	Duka	0	0	1	1	1	1	4	0	0		1	1	5
9	Kazi za Mikono	0	1	1	0	0	2	4	0			0	0	4
10	Kilimo	0	3	14	32	3	38	90	30	6	7	15	58	148
12	Ufugaji	2	1	7	24	1	20	55	24	11	4	23	62	117
17	Uchongaji	0	0	2	3	0	0	5	0	0	0	0	0	5
18	U/Mazingira	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4	4
19	Ushonaji	0	0	1	3	0	0	4	0	1	0	3	4	8
22	Upandaji Miti	0	0	1	0	0	4	5	0	0	0	1	1	6
24	Uvuvu	0	7	6	13	4	3	33	0	1	0	0	1	34
26	Utembezaji watalii	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
	Jumla	6	16	37	87	11	69	226	57	20	13	50	140	366